

ЈАСМИНА ДЕЛЧЕВА ДИЗДАРЕВИЌ

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

УЧЕБНИК ЗА 1 ОДДЕЛЕНИЕ
ВО ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1

A

Aa

Б

Јасмина Делчева Диздаревиќ

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

ЗА ПРВО ОДДЕЛЕНИЕ

НА ОСНОВНОТО ДЕВЕТГОДИШНО ОБРАЗОВАНИЕ

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1
учебник за прво одделение во деветгодишно основно образование

Издавач:

Министерство за образование и наука на Република Северна Македонија
Ул. „Св. Кирил и Методиј“ бр. 54, 1000 Скопје

Автор:

Јасмина Делчева-Диздаревиќ

Рецензенти:

Кирил Барбареев
Ирина Христовска
Лидија Павловска

Компјутерска обработка, графичко уредување и илустрации:

Младен Јакимовски и Андреј Лавчански

Јазична лектура: Дејан Василевски

Стручна редакција: Орданка Мицкова

Уредник: Орданка Мицкова

Графичко и техничко уредување: Леон Џинго, Елена Стефановска – APC СТУДИО

Место и година на издавање: Скопје, 2022 година

Со Одлука за одобрување и употреба на учебник по предметот Македонски јазик за I одделение во деветгодишно основно образование бр. 26-716/1 од 6.09.2022 година, донесена од Националната комисија за учебници.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

373.3.016:811.163.3(075.2)

ДЕЛЧЕВА Диздаревиќ, Јасмина

Македонски јазик за прво одделение на основното деветгодишно образование [Електронски извор] /
Јасмина Делчева Диздаревиќ ; [илюстрации Младен Јакимовски и Андреј Лавчански]. - Скопје : Министерство за
образование и наука на Република Северна Македонија, 2022

Начин на пристапување (URL):

https://www.e-ucebnici.mon.gov.mk/pdf/Makedonskijazik_1_makedonski.pdf. - Текст во PDF формат, содржи 146 стр., илустр. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 17.10.2022

ISBN 978-608-273-089-9

COBISS.MK-ID 58366213

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

1

Скопје, 2022 година

Моливчињата, твоите нови другарчиња,
ќе те водат низ содржините по македонски јазик.

РАЗГОВАРАМЕ

СЛУШАМЕ

РАСКАЖУВАМЕ

ЧИТАМЕ

ИЗРАЗУВАЊЕ
И ТВОРЕЊЕ

ПИШУВАМЕ

ДОСЕТИ СЕ

ЗАПОМНИ

**Драго Прваче,
Ова е твојот прв буквар
по МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК.**

Низ неговите страници ќе забележиш многу слики на кои се прикажани различни случки и настани. За подобро да ги разбереш приказните и сликите што ќе ги видиш, со наставникот/наставничката и твоите другарчиња ќе почнеш да разговараш за нив. Во овој буквар има многу вежби што ќе ти помогнат да ги прераскажуваш, раскажуваш и опишуваш.

**Со букварот ќе ги научиш буквите
на македонскиот јазик и со нив
ќе научиш да читаш.**

Со читањето ќе навлезеш во еден свет што многу ќе ти се допадне: светот на приказните, басните и бајките, на сликовниците и книгите. Ќе прочиташ многу интересни приказни и преку нив ќе откриеш многу нови нешта. Верувај ми, нема да ти биде здодевно!

Ќе научиш како правилно да го држиш моливот. Со моливот ќе научиш да пишуваш, зашто преку пишувањето најдобро се учи јазикот. Сето тоа што го зборуваш, сега ќе можеш и да го напишеш.

На крајот, пак, ќе научиш и за светот надвор од книгите. Ќе научиш што значи она што го гледаш на телевизија, а потоа ќе научиш како треба да се однесуваш на кино и на театар.

**На новите авантури им нема крај!
Ајде да почнеме!**

Од авторката

ДОБРЕ ДОЈДОВТЕ ВО УЧИЛИШТЕ!

Прваче

Прваче сум веќе,
тоа не е шега,
јас редовно одам
в училиште сега.

Сега рано ранам
се мијам се спремам,
за играчки – плачки
многу време немам.

Еј, прваче да си,
што радост ти било,
букварчето мое
многу ми е мило.

Рајко Јовчевски

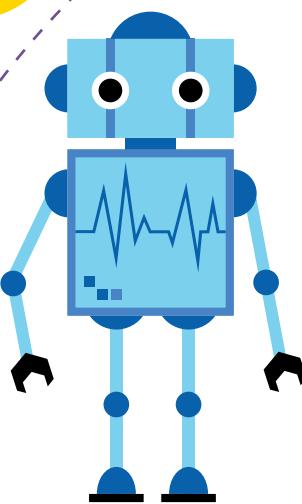
ВАКА ИМ ПОЧНУВА ДЕНОТ

Според сликите, **раскажи** како овие ученици се подготвуваат за на училиште.

ПРЕТАСТУВАЊЕ

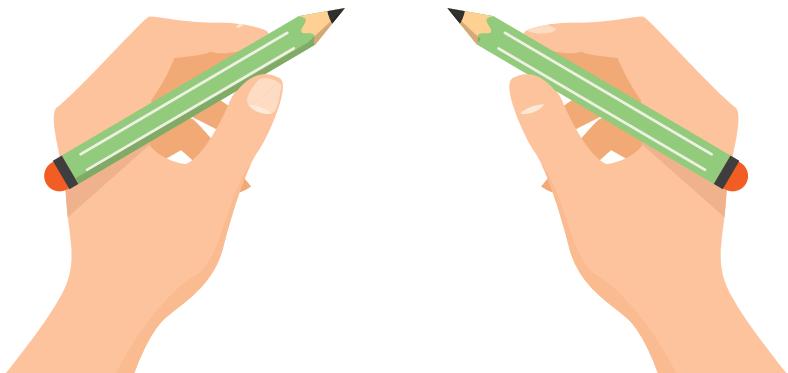
ЈАС
СУМ

КАКО ТРЕБА ДА ГО ДРЖИМЕ МОЛИВОТ?

Моливот држи го вака:

Ако пишуваш
со лева рака.

Ако пишуваш
со десна рака.

ЗАПОМНИ!

Кога читаш или
пишуваш седи
исправено!

МОЕТО УЧИЛИШТЕ

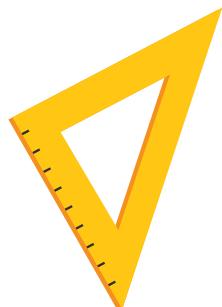
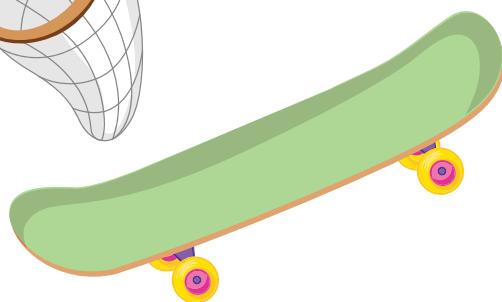
★ **Раскажи** како доаѓаш на училиште. Што среќаваш на патот до училиштето?
Како изгледа твоето училиште?
Какви простории има во училиштето? Што има во училишниот двор и на игралиштето?

МОЈАТА УЧИЛНИЦА

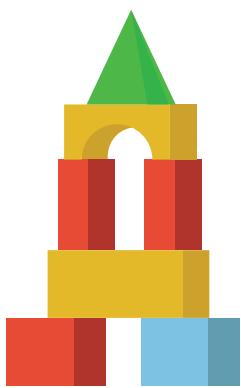

★ Разгледај ја училиницата на сликата. Секој предмет има свое име. Именувај ги! Како изгледа твојата училиница? Дали е различна? Во што се разликува?

УЧИЛИШТЕН ПРИБОР

- ★ Кој прибор ни е неопходен за на училиште?
- ★ Заокружи ги предметите што ги користиш на училиште. За што ти служи секој од нив?

НАЈВАЖНИ РАБОТИ

- Бојане, дали ги стави најважните работи во чантата, зашто време е да одиш на училиште?
- Да, бабо, ги ставив, – потврдно одговори послушниот внук.
- Дај да видам! – рече бабата.
- О, па ти си ги ставил само играчките!
- Па... бабо, тие се најважните работи! Што ќе правам на училиште без нив?

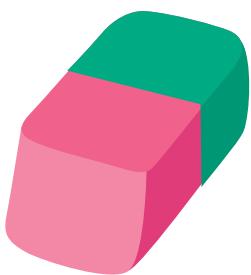
Славка Арсова

ЧИТАМ ЗБОРОВИ

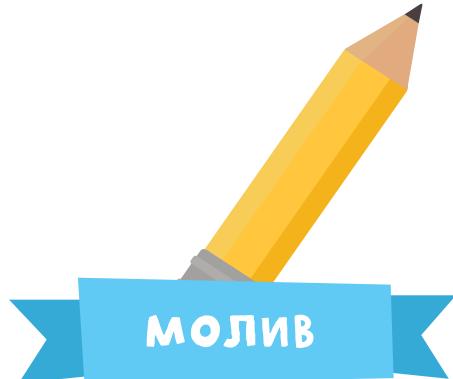
Ајде да ги прочитаме зборовите!

ГУМА

ТЕТРАТКА

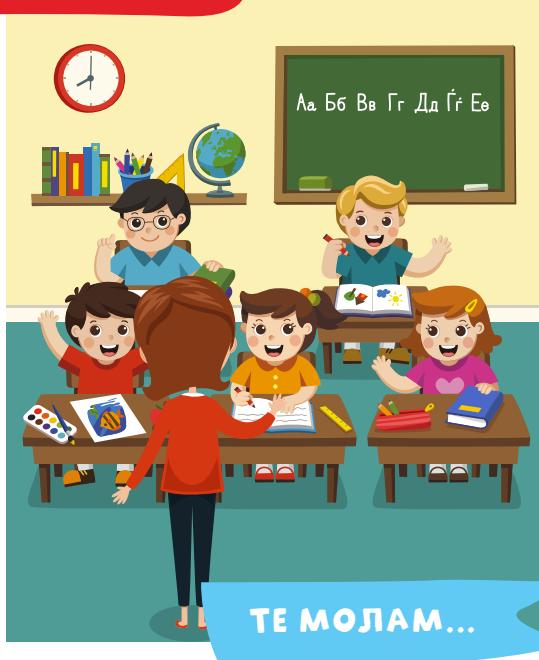
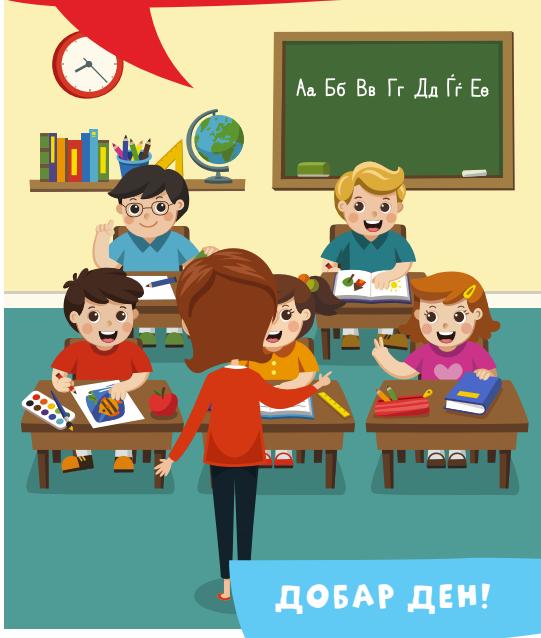

МОЛИВ

КНИГА

УБАВО ОДНЕСУВАЊЕ

★ ВЕЖБА

★ Со другарчињата играјте посета на продавница, влегување во библиотека или средба со возрасните од вашата зграда или улица!

★ **Разговарајте** користејќи учтиви зборови!

The background is purple, and there are three yellow thought bubbles containing stylized drawings of children's faces.

ПРИСТИГНУВА ЕСЕНТА

Што има ново

Што има ново
стара крушо моја?
– Ете, есен стаса,
жолти пари бројам.

Што има ново,
верверичке мила?
– Пст! Во кошница за зима
лешници сум скрила.

- ★ Обој го цртежот.
Со каква боја ќе ги
обоиш децата?
- ★ Да разговараме за есента!

Што има ново
кажи и ти Дуле?
– Зарем не сте чуле?
Ученик сум веќе,
па на школо итам
да пишувам и читам.

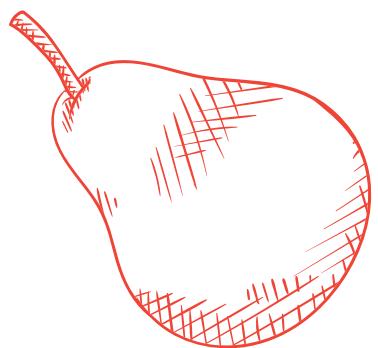
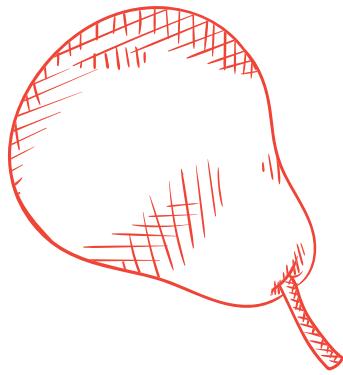
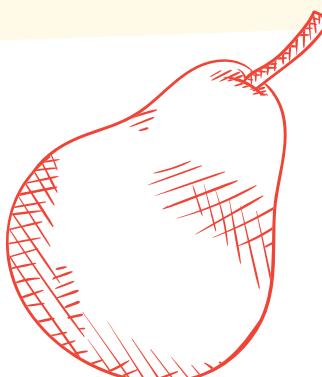
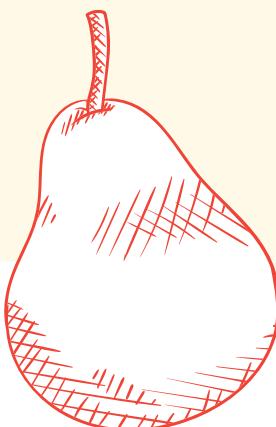
Цане Андреевски

КРУША

Крушата е чудна чаша
до врв полна слатка каша.
Ене, една кренал ежот
да измери колку тежи.
Кај нас велат: земи круша,
рани душа, да те слуша.

Петре М. Андреевски

- ★ Што се случува наесен во природата?
- ★ Кои плодови се берат наесен?
- ★ Кое е твоето омилено овошје? Описи го како изгледа.

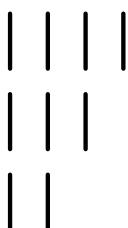
ДОМАШНИ ЖИВОТНИ

Нацртај прави линии – трева за да имаат што да пасат животните.

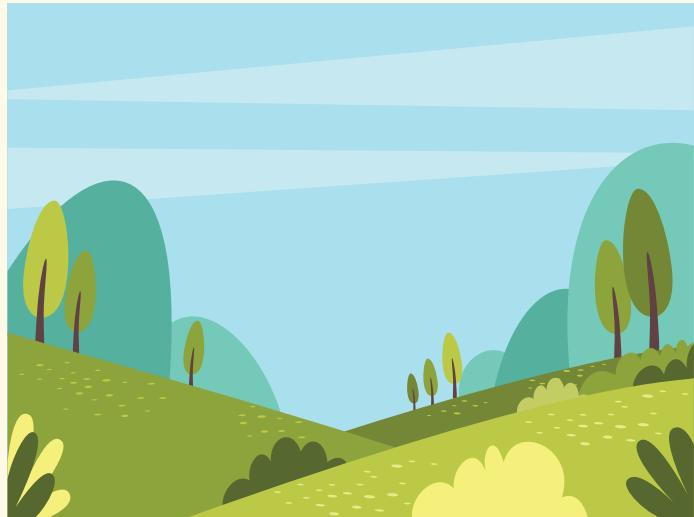

- ★ Усно, според сликите, состави приказна.
- ★ Дали некогаш си посетил фарма со животни?

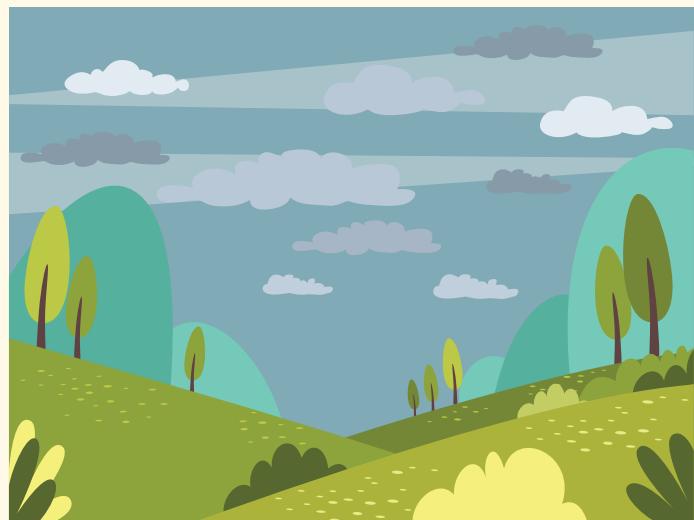

ДОЖДОВНИ КАПКИ

Дождот врне,
дождот врне,
пеат капки во илјада хора,
капките пеат низ шуми
и низ ниви бели, сиви,
капките пеат низ улици и дворови
капките пеат во илјада хора.

Гледај!
Виножито под сонцето
в илјада бои –
тоа нивното знаме в полукруг стои
и свети,
свети...
Колку е убаво
кога секоја капка
на сонцето свети.

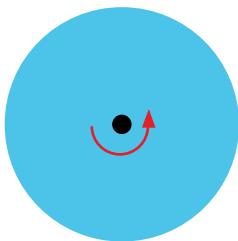

Ристо Давчевски

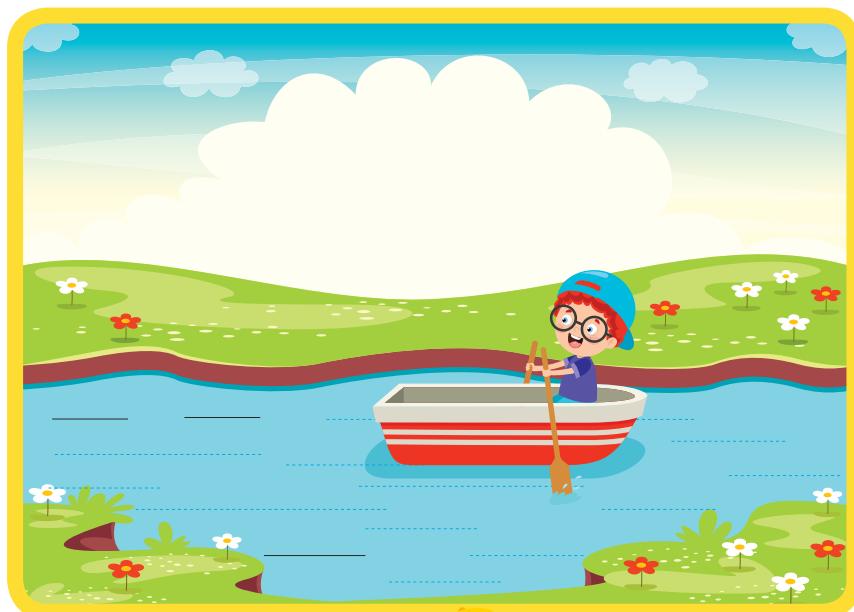
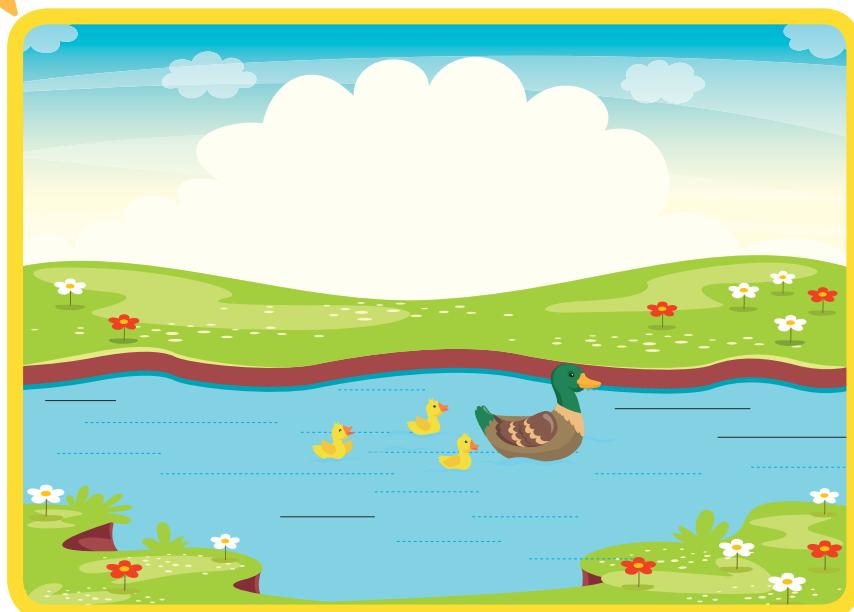
- ★ Онаму каде што нема облаци
НАЦРТАЈ СОНЦЕ!
- ★ Онаму каде што има облаци
НАЦРТАЈ ДОЖД!

КАЈ ШИВАЧОТ

★ **Доцртај** точки на целиот текстил
за да биде фустанчето на Јасна поубаво.

ГОВОРНА ВЕЖБА

★ Доцртај прави хоризонтални линии за да можат пајките и детето да пловат лесно.

★ Усно, според сликите, состави приказна.

★ Ја знае ли некој приказната за Грдото пајче? Може ли некој да ја раскаже? Доколку не ја знаете, замолете некој да ви ја раскаже или прочита.

НА ПАЗАР

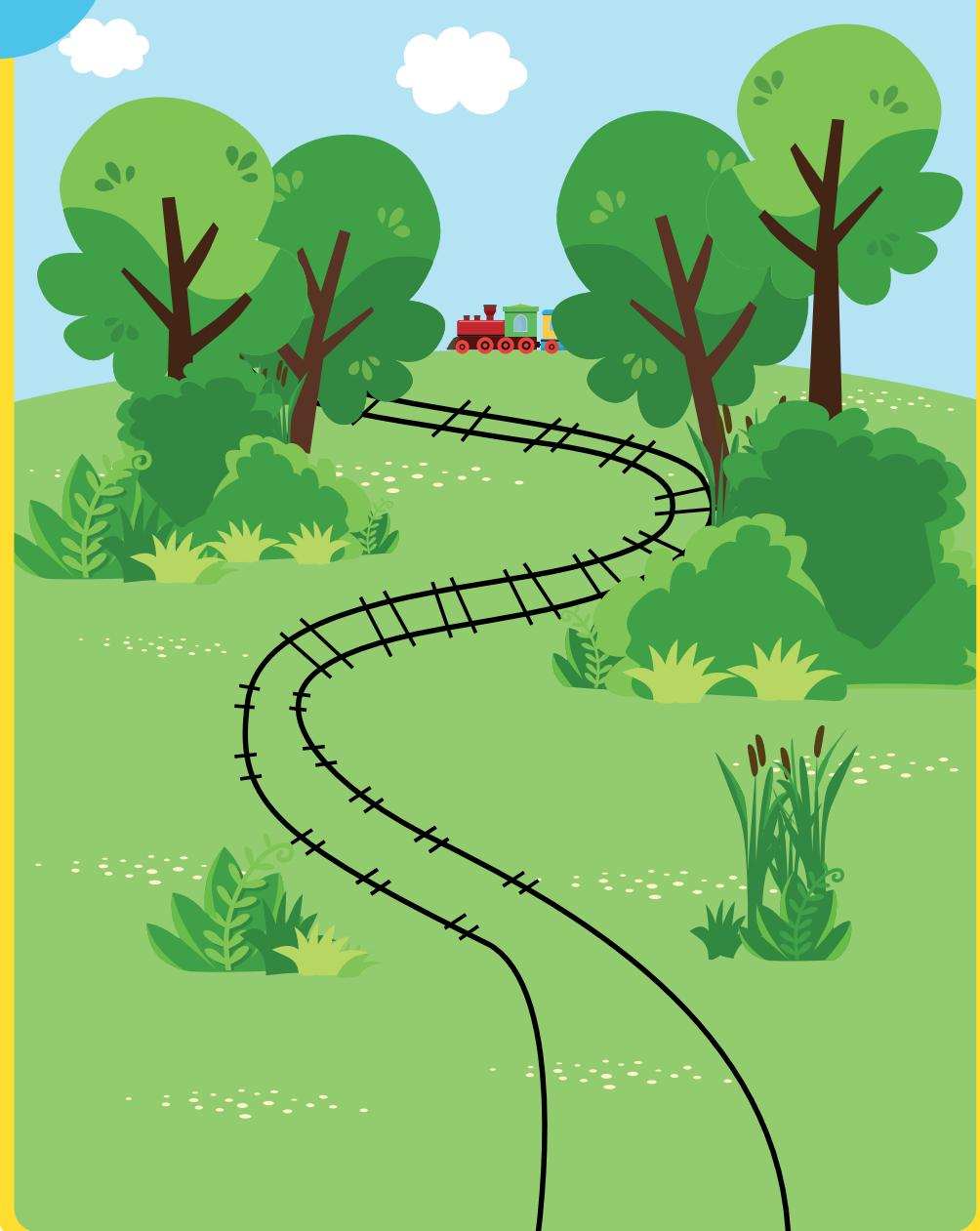
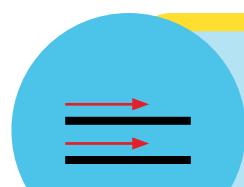

- ★ Доцртај две хоризонтални прави линии.
- ★ Во празната кошница нацртај го овошјето што расте во местото каде што живееш.

ВОЗОТ ТАТНИ

★ Доцртај ја железничката пруга за да може возот побрзо да се движи.

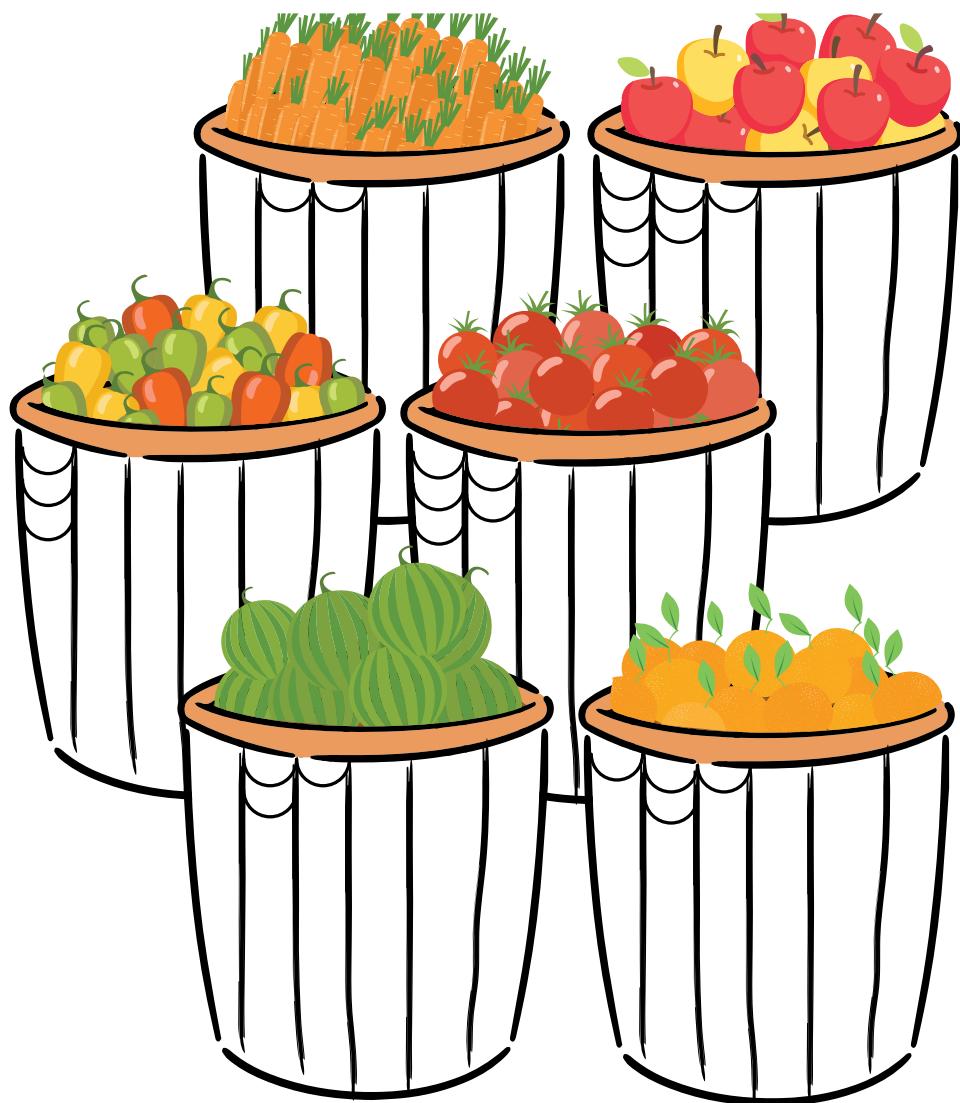

★ Раскажи едно твоје доживување кога си се возел со воз.

★ Каде патуваше?

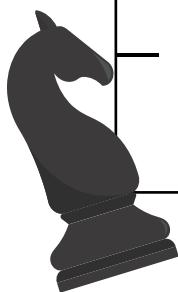
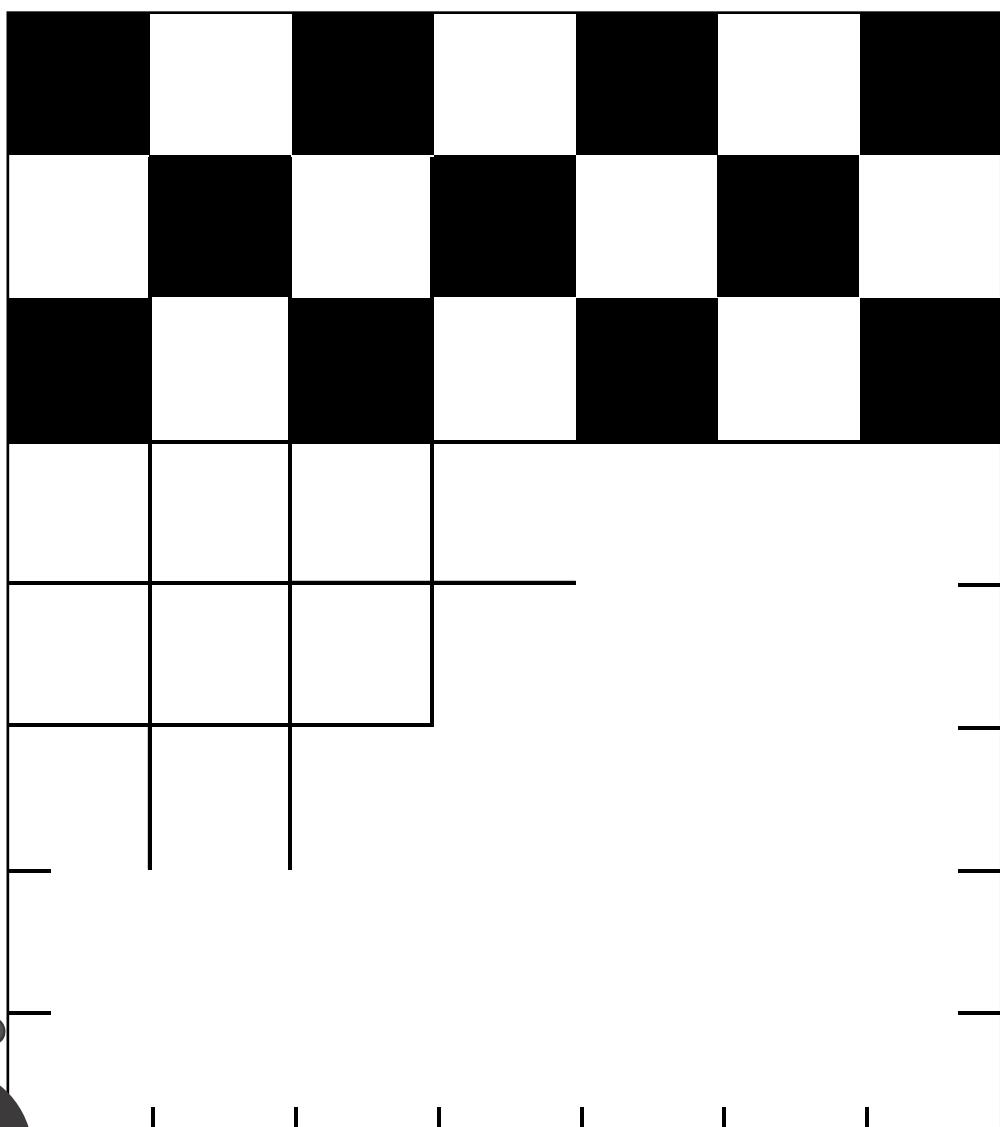
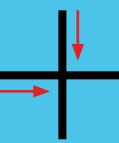
ЗДРАВА ХРАНА

- ★ Доцртај ги полукружните линии на кошниците за да бидат поубави.
- ★ Кој зеленчук сакаш најмногу да го јадеш?

ИГРАМЕ ШАХ

★ Доцртај ги линиите за да можеме да играме шах, а потоа обој ги полињата како на примерот.

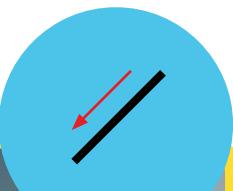
РАСТЕ МОЈОТ ГРАД

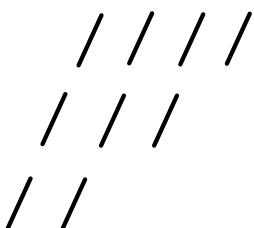
★ Доцртај ги исправените и легнатите линии, затоа што сидарите не успеале да ја досидаат фабриката.
Помогни им, доврши ја ти.

ЕДЕН ДОЖДЛИВ ДЕН

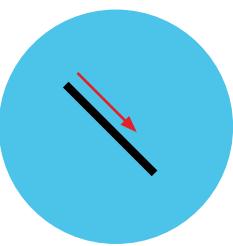

- ★ Усно, според сликите, состави приказна.
- ★ Како се чувствуваш кога времето е врнежливо?

★ Нацртај коси линии – дожд каде што е отворен чадорот!

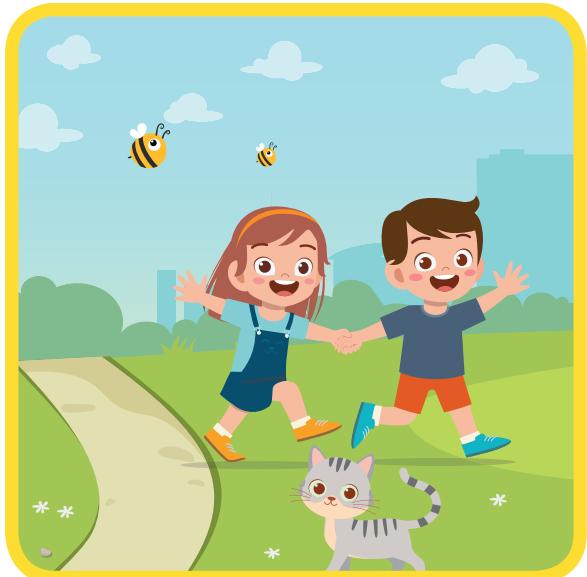
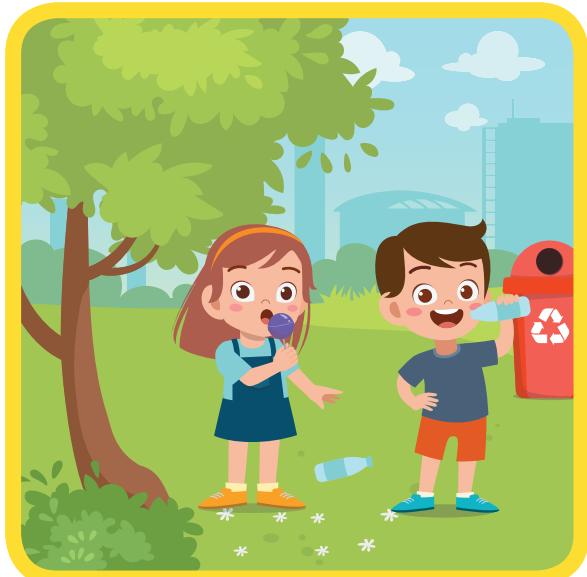
ДОЖДОВНА ШУМА

★ Доцртај ги косите
линии од дождот!

ПРОШЕТКА

★ Ана и Тео со другарчињата се во паркот.
На секоја слика е претставено нешто.
★ **Раскажи** една твоја приказна за нив.

ЧИТАМЕ ЗБОРОВИ

ОСА

ТИГАР

ЖИРАФА

МАЧКА

КУЧЕ

ЗАЧАДЕН РАЗГОВОР

Чадот од куќниот оџак, чадот од автомобилот и чадот од цигарата вака си разговараа:

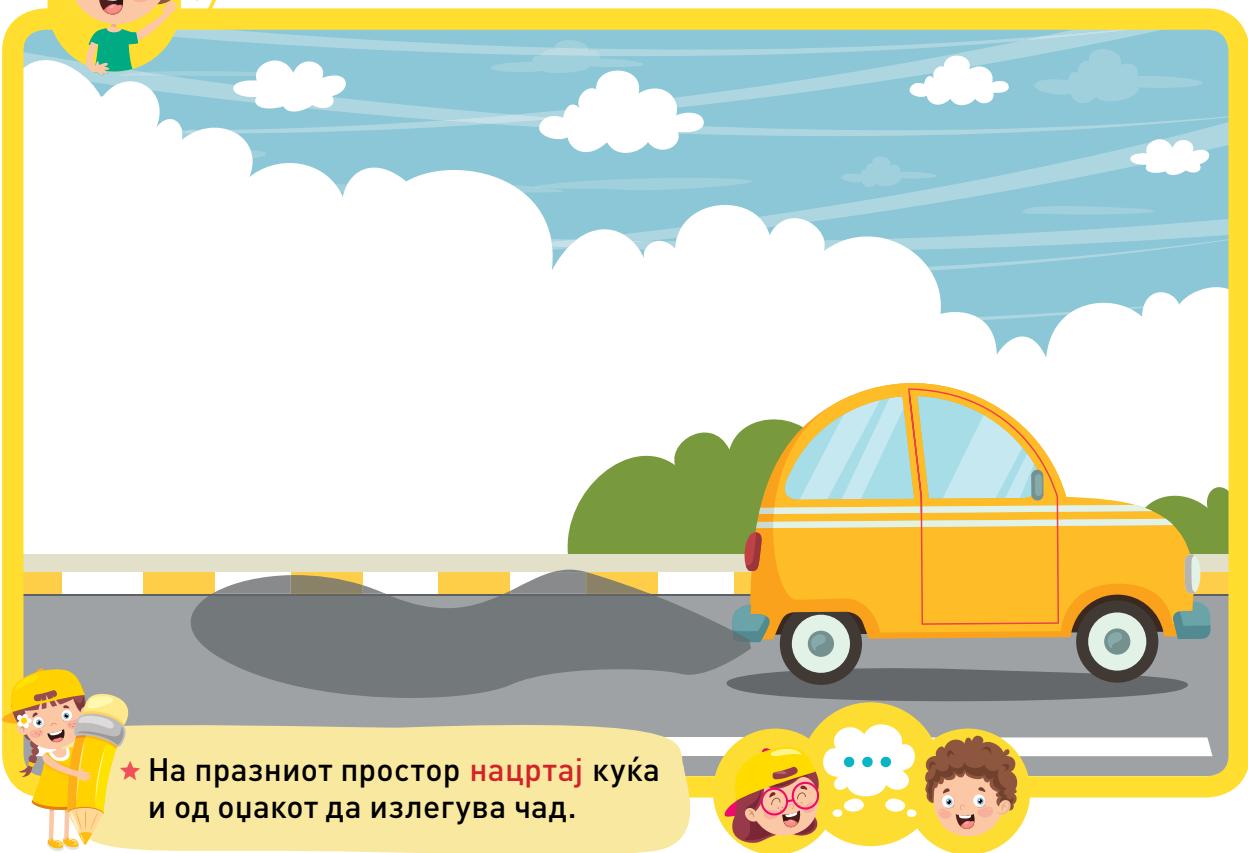
- Јас сум најважен, зашто се искачува највисоко, – рече чадот од оџакот.
- Не ти, туку јас сум најважен, зашто излегувам од автомобилот, – рече автомобилскиот чад.
- А што сум јас? Јас излегувам од градите на човекот, рече чадот од цигарата.
- Уф, каков грозен воздух!...

Превод од словенечки јазик, анонимен автор

- ★ Според приказната што ја слушна, можеш ли да кажеш кој го загадува воздухот?
- ★ Што мислиш ти, кој чад е најлош?
- ★ Како можеме да се заштитиме од чадот?

★ На празниот простор **нацртај** кука и од оџакот да излегува чад.

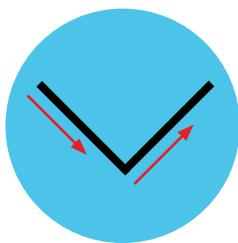
СЕ ГРИЖИМЕ ЗА ПРИРОДАТА

- ★ Усно, според сликите, состави приказна.
- ★ Дали си имал можност некогаш со нечија помош да засадиш растение?
- ★ Раскажи им на другарчињата за тоа твое искуство.

АЈДЕ ДА СЕ ДРУЖИМЕ

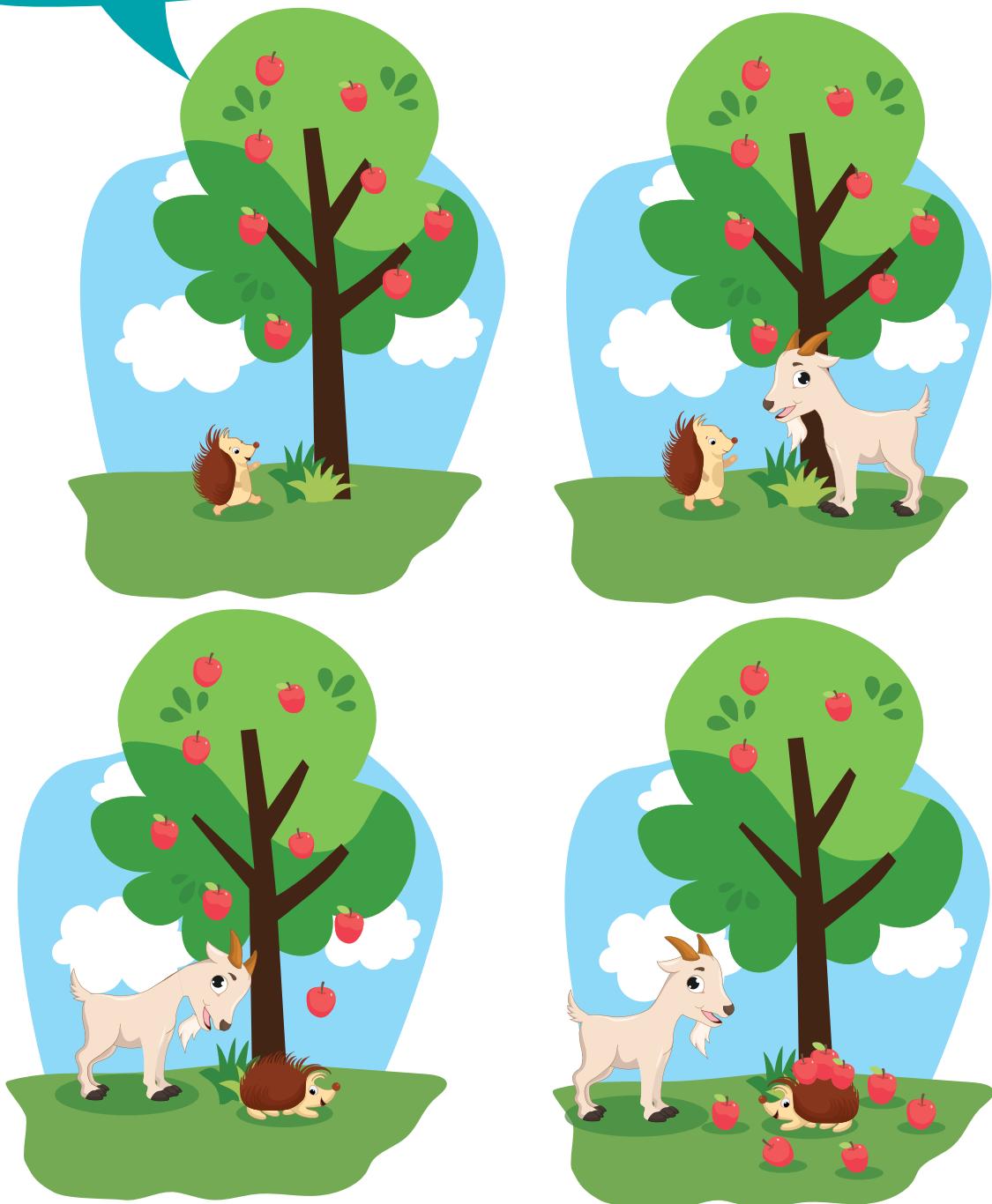
- ★ Раскажи како ти се дружиш со твоите другарчиња.
- ★ Како си помагате на училиште меѓу себе?

- ★ Доцртај ги барабаните, а потоа обој ги по желба.

ЕЖОТ И КОЗАТА

- ★ Усно, според сликите,
состави приказна.
- ★ Што сакал ежот на првата слика?
- ★ За што разговараат ежот и козата?
- ★ Како си помогнале за да ги наберат
јаболката?

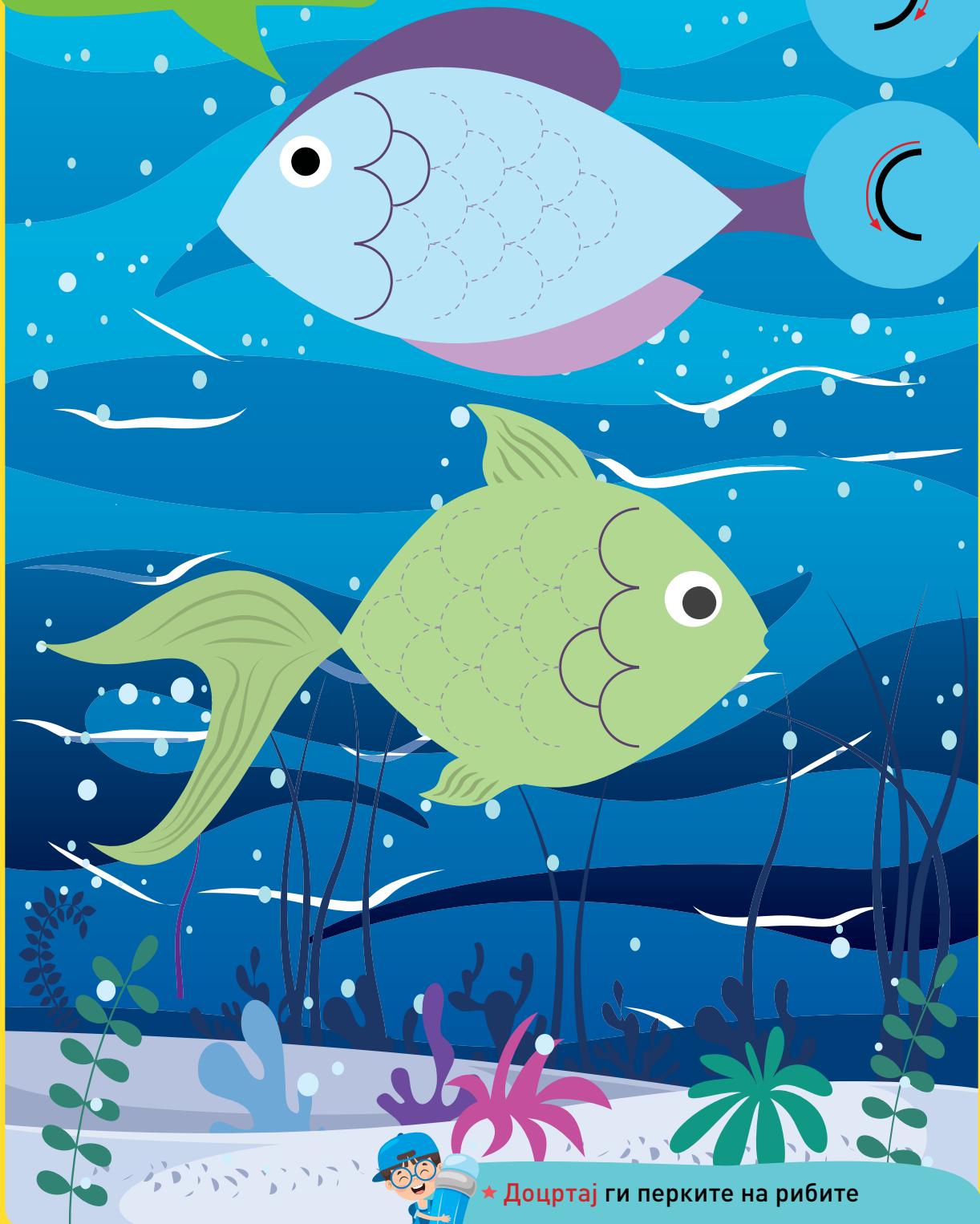
ПАТУВАМ, ПАТУВАМ... СО БРОД

- ★ Доцтрај ги брановидните линии на водата за да можат децата да пловат безбедно.
- ★ Раскажи едно интересно доживување од твоите патувања.

АКВАРИУМ

★ Доцтрай ги перките на рибите

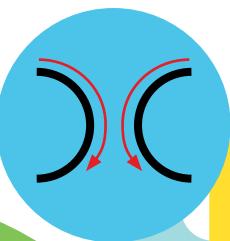
како на примерот.

★ Ја знаеш ли приказната за Златната

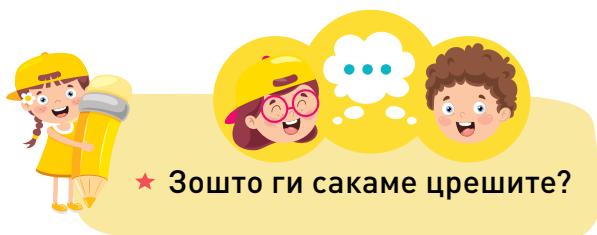
рипка? Доколку не ја знаеш, замоли некој да ти ја раскаже или прочита!

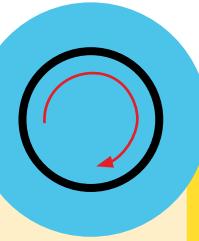
ЦРЕШИ

★ Доцтвај ги црешите на дрвото
како на примерот!

РОДЕНДЕН

- ★ Доцртај ги и обој ги балоните за да бидат шарени.
- ★ Раскажи една интересна случка од твојот роденден.

НАЈУБАВИТЕ ТОПКИ

- ★ **Нацртај ги и обој ги топките за да можат децата на сликата да играат.**
- ★ **Раскажи ни ја твојата омилена игра што ја играш со топка.**

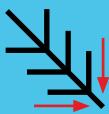

НАЈУБАВИТЕ ИГРИ

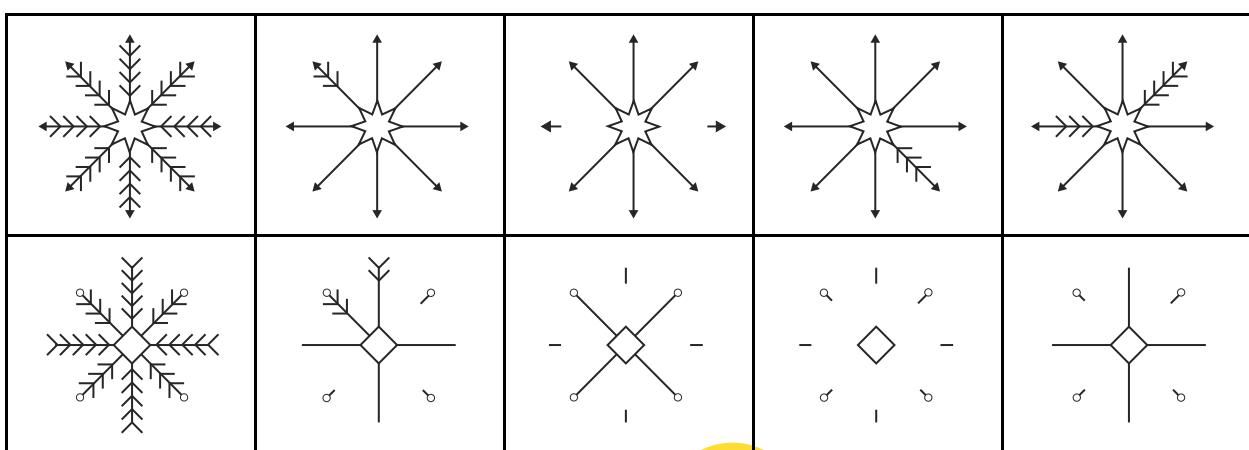

- ★ Што најмногу сакаш да си играш со твоите другарчиња?
- ★ Која е твојата омилена игра? Има ли таа игра правила? Објасни ги правилата по кои таа се игра!

ЕДЕН ЗИМСКИ ДЕН

★ Доцртај ги снегулките на сликата како на примерот.

★ Зошто ја сакаме зимата?
★ Кои се твоите омилени игри во зима?

ЗИМСКИ РАДОСТИ

Снегулка

Снегулка со снегулка
се гонеше,
снегулка по снегулка
се ронеше.

Избелија долови,
долови и дворови.
Избелија планини,
планини и рамнини.

Една, две
една, две,
и за два-три мига
избелија сè.

Во градот улиците
оградите, оцаците,
по куките покривите
и на дедо мустаците.

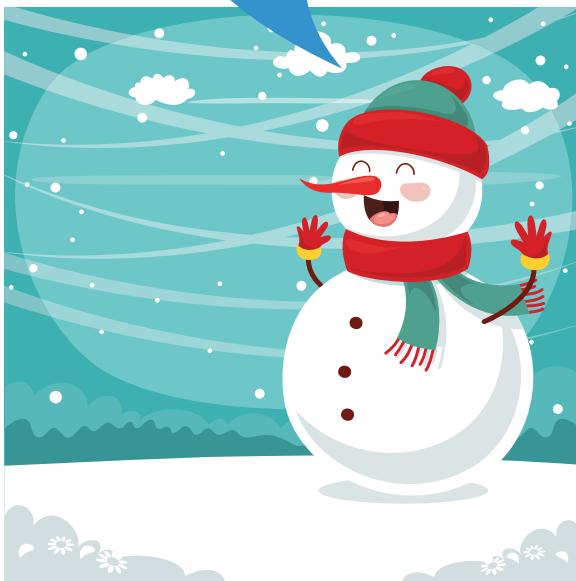
Васил Куновски

- ★ Усно, според slikата,
состави приказна.
- ★ Со што е покриена околината?
- ★ Како се облекуваме во зима и зошто?
- ★ Кои игри ги играат децата?

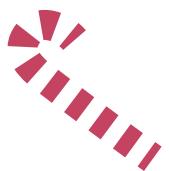
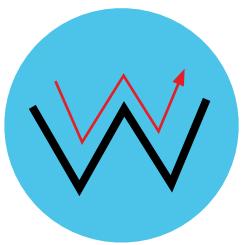
КРАДАЧ НА НОСОВИ

- ★ Разгледај ги сликите и усно состави приказна.
- ★ Што мислиш, што се случило понатаму?
- ★ Како се чувствува зајко кога ја пробал лутата пиперка?

НОВА ГОДИНА

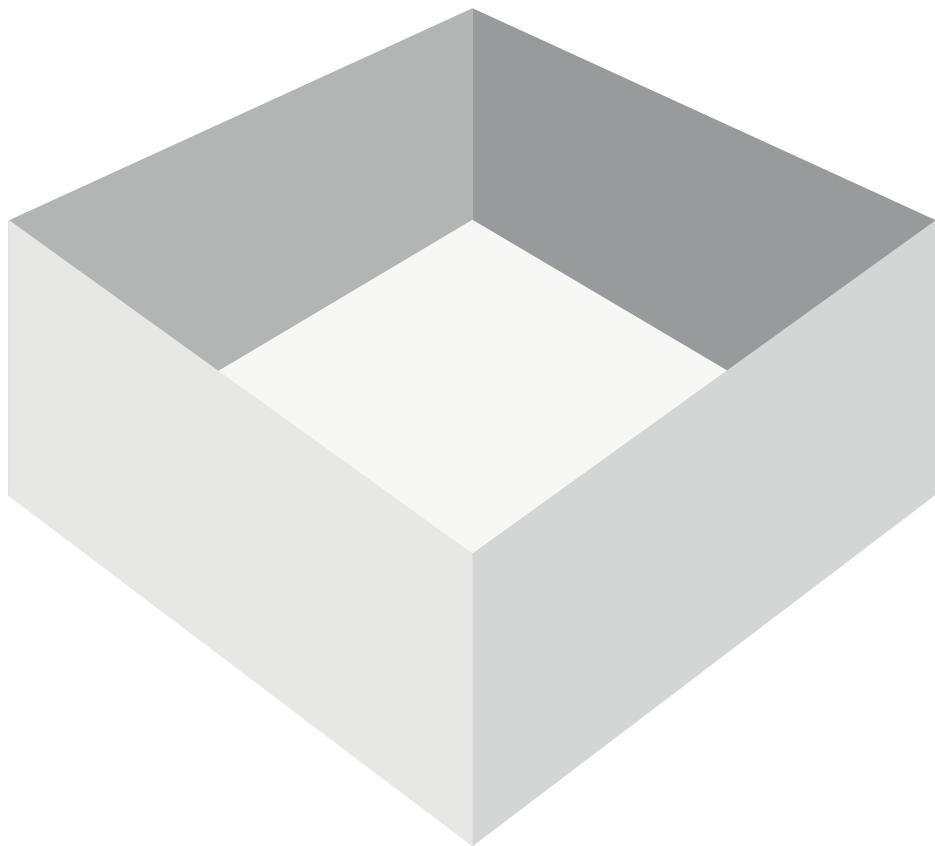

★ Доцтрай ги и обој ги лампионите за да биде елката шарена и убава.

★ Раскажи како сакаш да ја прославиш Новата година и со кого.

НОВОГОДИШЕН ПОДАРОК

★ Нацртај во кутијата што
би сакал да ти донесе Дедо Мраз.

ЧИТАМЕ ЗБОРОВИ

Задача:

★ Поврзи ја сликата со соодветниот збор.

Снешко

капа

шал

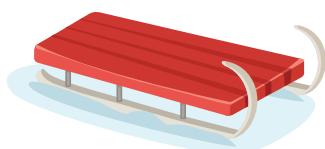
санка

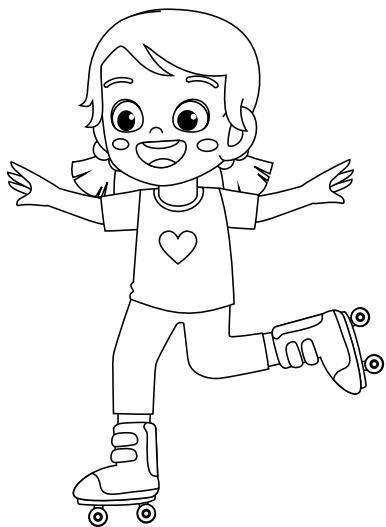
снегулка

ракавици

ШТО ПРАВИ СЕКОЕ ОД ДЕЦАТА?

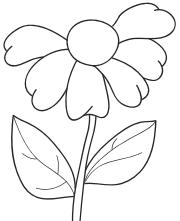
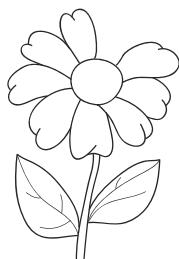
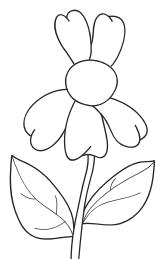
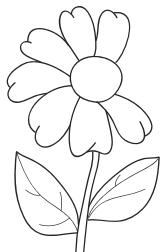
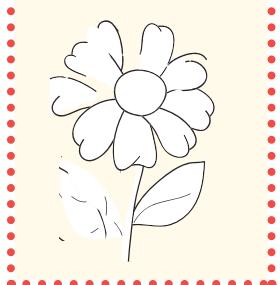
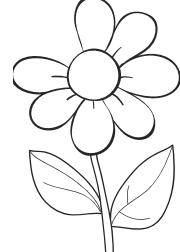
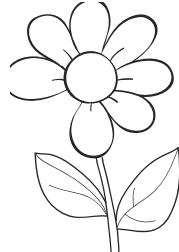
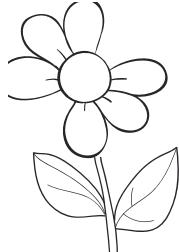
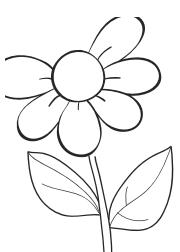
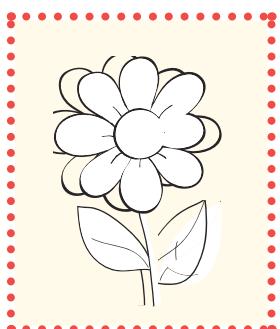
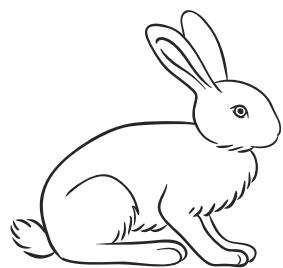
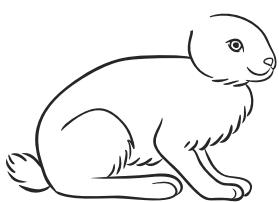
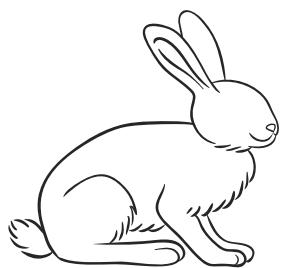
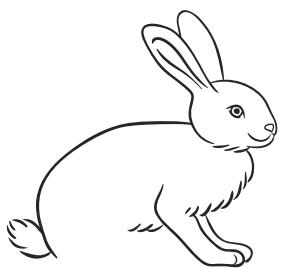
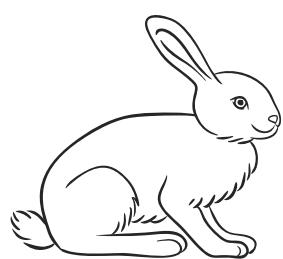
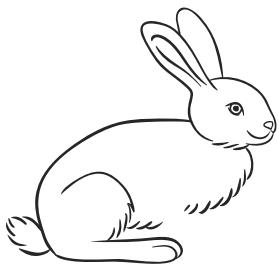
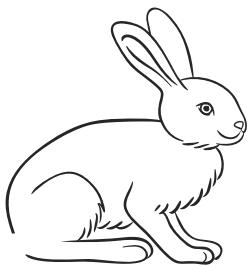
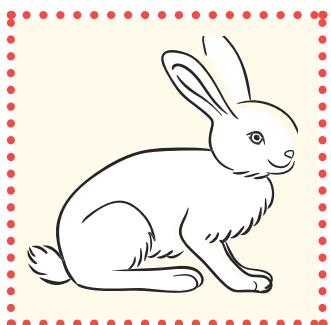
- ★ Што прават децата на сликите?
- ★ **Обој** ја сликата на која е претставено она што ти би сакал да го правиш најмногу.

ДОЦРТУВАЊЕ

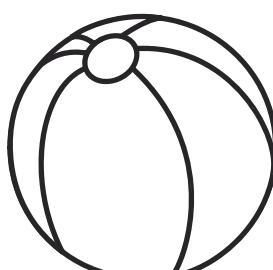
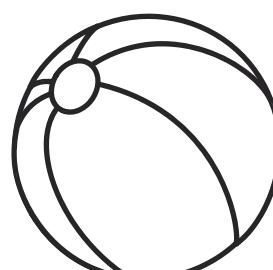
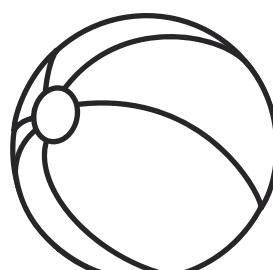
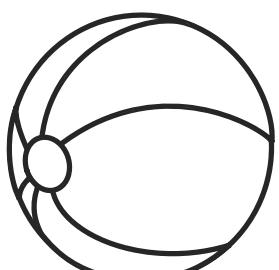
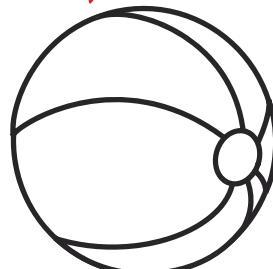
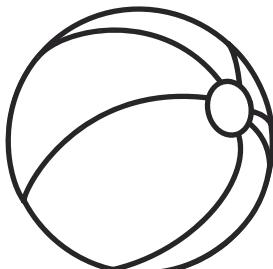
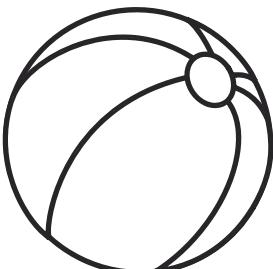
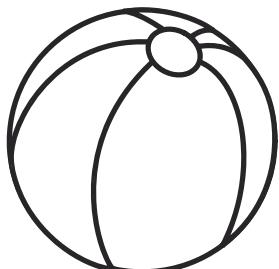
★ Од овие цртежи само првиот е целосен. На другите им недостига нешто. Прво доцртај ги цртежите, а потоа обој ги по желба.

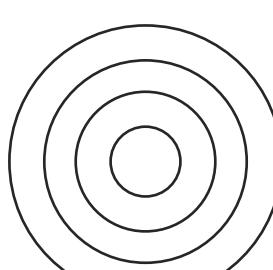
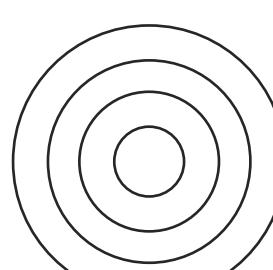
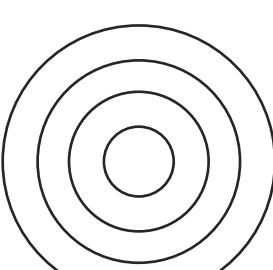
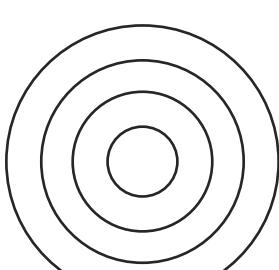
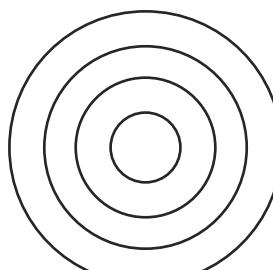
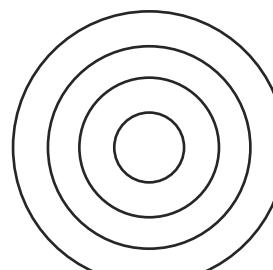
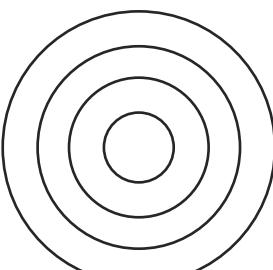
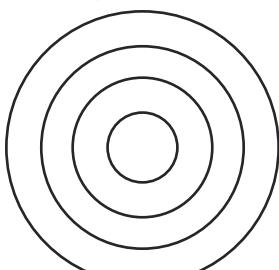

★ Во овие кругови има по повеќе полиња.
Секое **обој** го со различна боја.

БОЕЊЕ

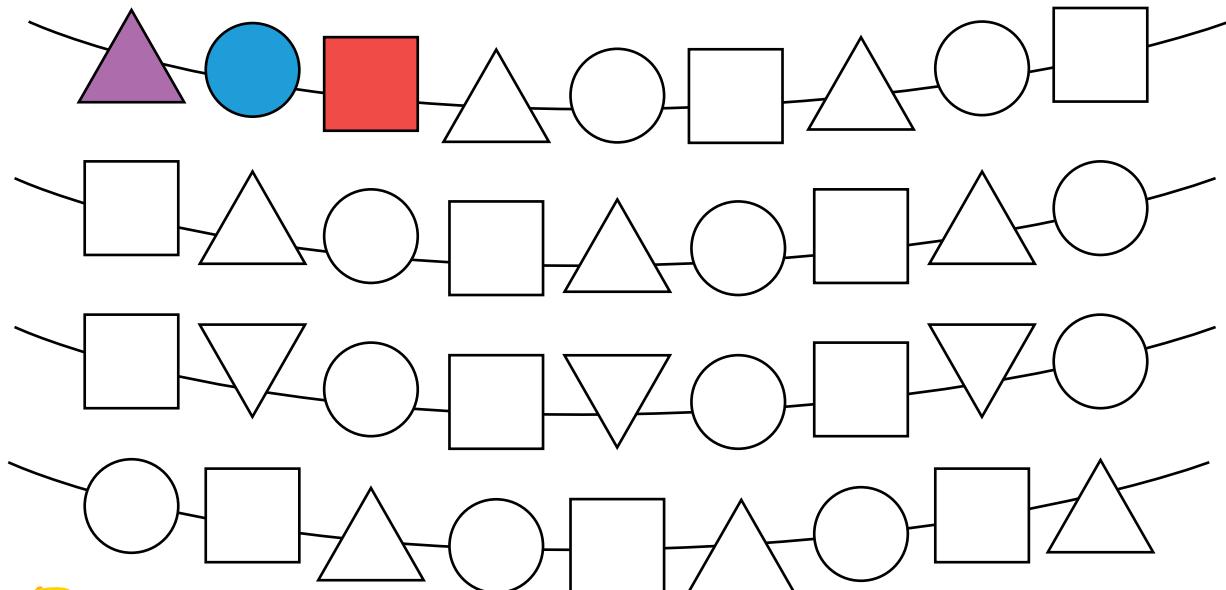

★ Секој дел од овие топки, исто така,
треба да го **обоиш** во различна боја.

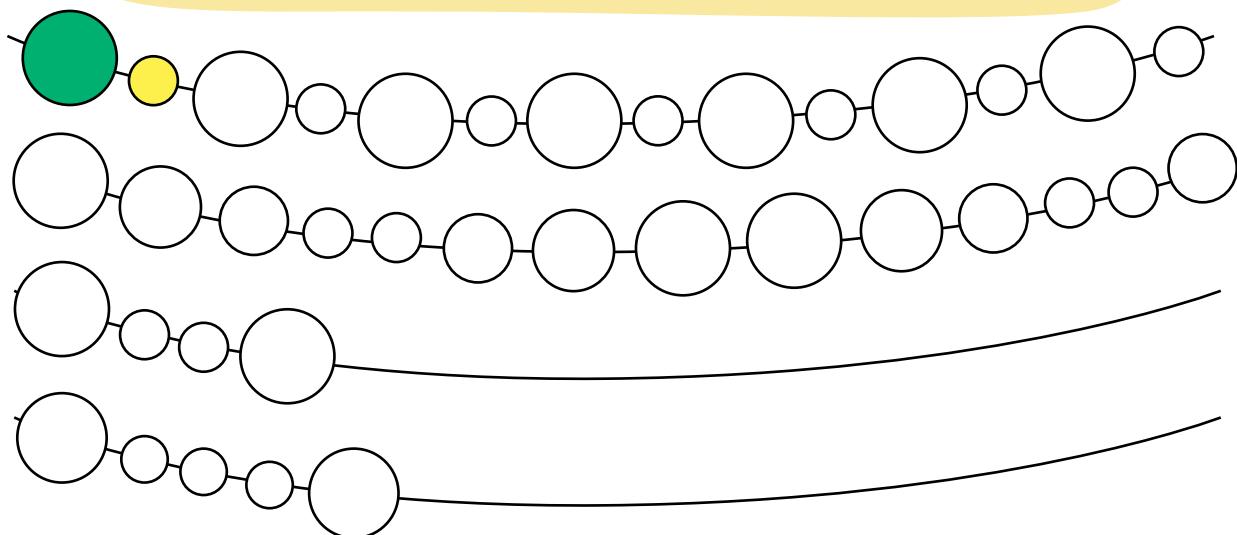

★ Во овие редови наредени се редум: триаголници, кругови и квадрати. **Обој** ги триаголниците со виолетова боја, круговите со сина, а квадратите со црвена. Еве како:

★ Во овие редови, пак, се наредени помали и поголеми кругови. Прво **доцтраж** ги низите, а потоа **обој** ги поголемите кругови со зелена боја, а помалите со жолта. Еве како:

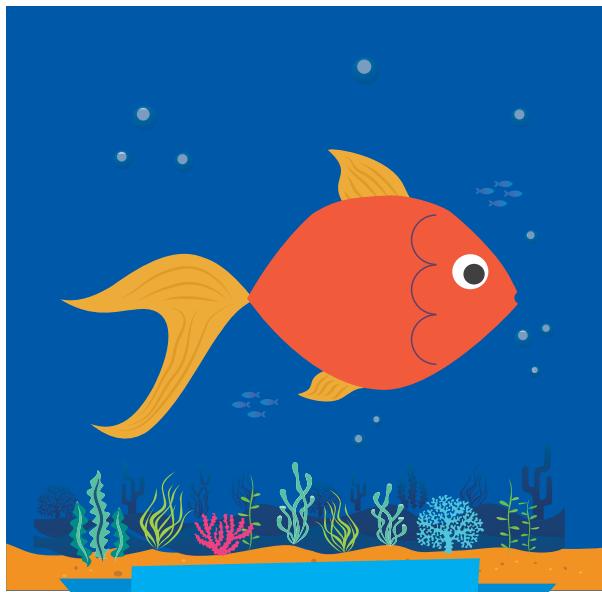
ЧИТАМ ЗБОРОВИ

ТОПКА

БАЛОН

РИБА

БРОД

ДРУГАРСТВО

Другарче со другарче
радост, убавина,
другарче на другарче
љубов и добрина.

Во таквото другарство
нема мое – твое,
сè е наше, другарско,
без разлика што е.

Васил Куновски

Другарче другарчето
од срце го сака,
делат сè што имаат –
и радост и мака.

★ Разговараме:

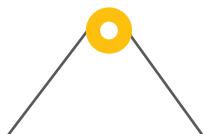
- ★ Како се викаат твоите другарчиња со кои играш секојдневно? Во песната се вели дека другарите делат сè што имаат.
- ★ Што си делите ти и твоите другарчиња?

★ Разговарајте за другарството!

МОЈОТ ДОМ И МОЕТО СЕМЕЈСТВО

- ★ Вежба:
- ★ Во рамката за фотографии нацртај го твоето семејство!

ВО ГРАДОТ

★ Опиши што гледаш на сликата.
На која слика има најмногу објекти?
★ Опиши им ја на твоите другарчиња улицата во која живееш.

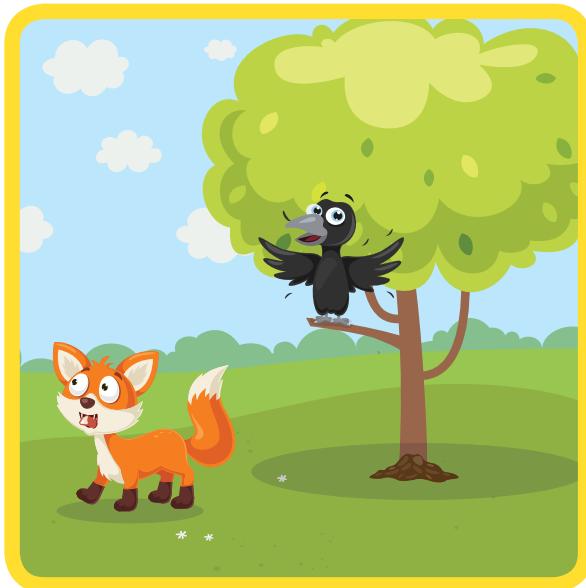
ГАВРАНОТ И ЛИСИЦАТА

Гавранот грабнал од некаде едно парче месо и застанал на некое дрво. Лисицата го видела, па со желба да дојде до месото се доближила до гавранот и почнала да го фали: „Ах, колкуси голем и убав! Та ти треба да бидеш цар на птиците зашто само тебе ти прилега. А тоа лесно би можело да стане, само ако имаш уште убав глас!“ Гавранот со желба да се пофали дека и гласот му е убав, го испуштил месото и загракал: „Гра-гра-гра!“

Езоп

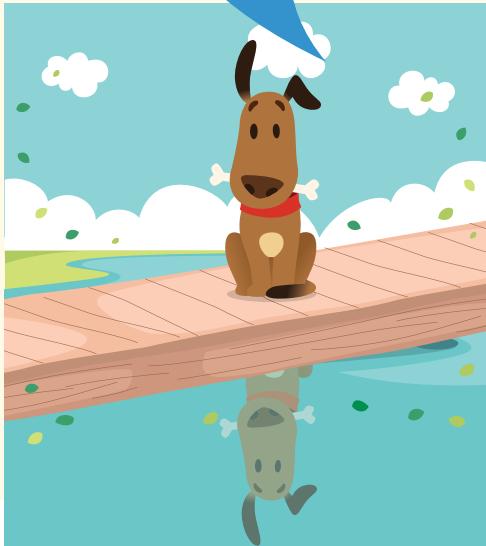

- ★ Со кого се сретнал гавранот?
- ★ Што посакала лисицата кога го видела гавранот?
- ★ Како му се обратила лисицата на гавранот? Што му рекла?
- ★ Што направил гавранот кога ги слушнал зборовите на лисицата?
- ★ Што мислиш, зошто лисицата му кажала пофални зборови на гавранот?
- ★ Прераскажи ја басната онака како што ја запомни ти.

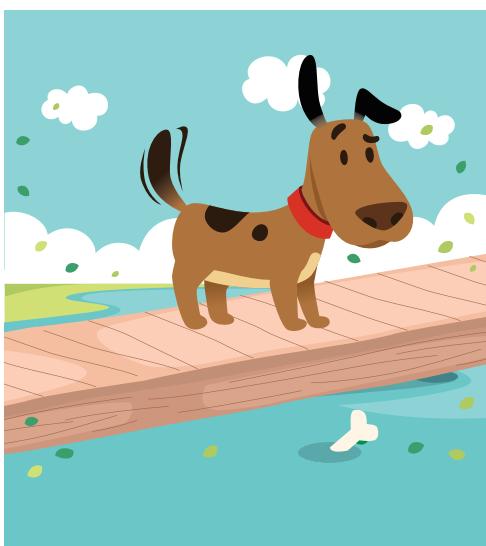
МУРГО И КОСКАТА

Мурго минувал по едно мовче со коска в уста. Погледнал надолу и си ја видел сенката во водата.

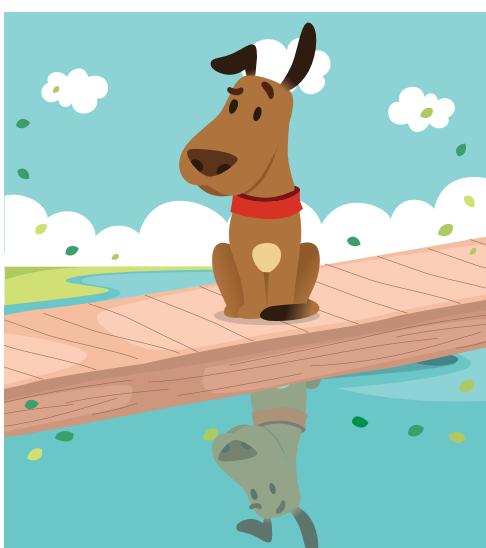
Си помислил Мурго дека во водата има друго куче со коска в уста, па ја испуштил својата коска за да ја земе коската од водата. Но, не нашол ништо, а својата ја испуштил да потоне.

Л. Н. Толстој

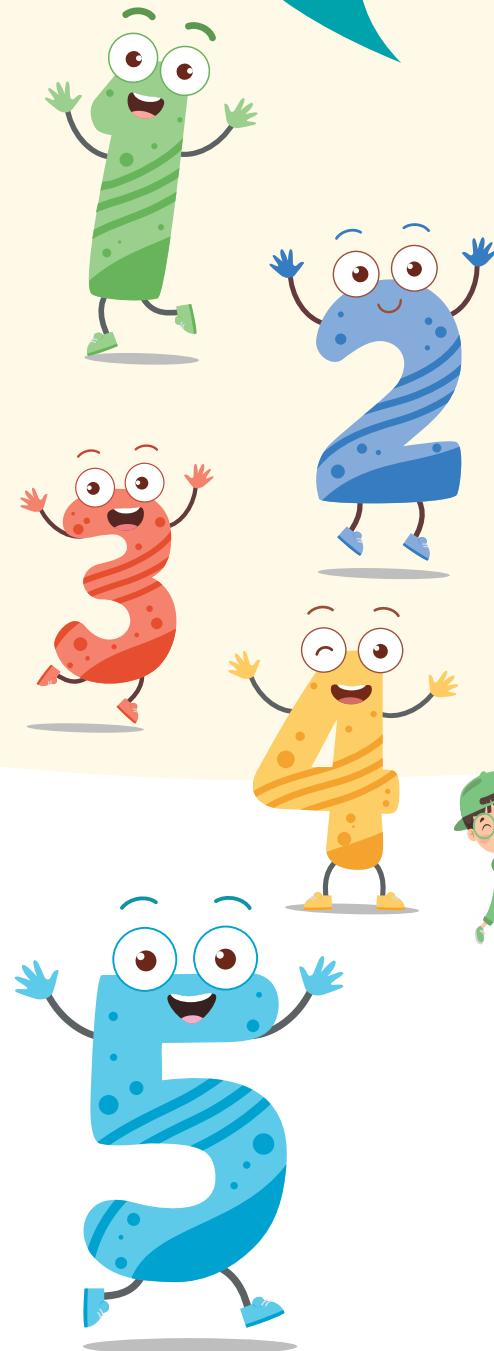

★Разговараме:

- ★ Што правел Мурго, каде поминувал?
- ★ Што имал во устата?
- ★ Кога погледнал во водата, што видел?
- ★ Што посакал Мурго во тој момент?
- ★ За да ја добие и другата коска, што направил?
- ★ Како завршува оваа басна?

ПРОСТА МАТЕМАТИКА

Во далечната земја **Чудесија** постоело училиште за лисичиња. Еден ден учителката Лиска со лисичињата ги учеле бројките.

Таа прашала:

- Ако имаме една кокошка и додадеме уште една кокошка, што ќе добијеме?
 - Ручек за сите, – одговорило едно од лисичињата.
 - Одговорот е за чиста петка.
- Од тебе ќе биде добра Кума Лиска! – го пофалила пред сите учителката.

Ванчо Полазаревски

- ★ Каде се случува настанот од оваа приказна?
- ★ Кој го води разговорот? Што учеле лисичињата?
- ★ Кое било прашањето од учителката лисица?
- ★ Како одговорило лисичето?
- ★ Дали учителката лисица била задоволна од одговорот?
- ★ Што мислиш ти за малото лисиче?

★ Задача:

- ★ Донеси ја во училиште омилената сликовница и раскажи им на твоите другарчиња зошто ти е омилена!

РАЗГОВОР ЗА ЧУВСТВАТА

★ Раскажи како се чувствува секое од децата на сликите.

★ Разговараме:

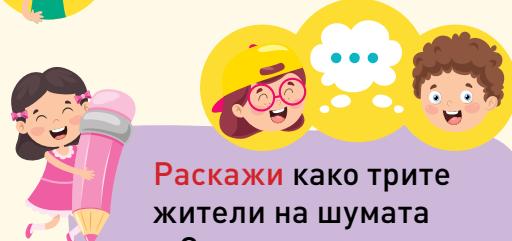
- ★ Како се чувствуваш ти додека си во училиште?
- ★ Покажи со мимика, движење или збор.

ЗЛАТОКОСА И ТРИТЕ МЕЧИЊА

Си биле еднаш три мечки. Една голема мечка, една ни голема ни мала мечка и една мала мечка. Трите мечки си живееле во слатка куќичка на крајот на шумата... Секое утро подготвувале голем лонец со каша и со неа ги полнеле своите чиничиња. Додека нивната каша се ладела, тие оделе на прошетка низ шумата. Едно утро низ шумата поминувала Златокоса. Таа ја здогледала куќичката и влегла во неа...

Британска народна приказна

Раскажи како трите жители на шумата и Златокоса го продолжиле своето дружење.

★Задача:

- ★ Изгледајте цртан филм во кој ликови се мечиња.
- ★ Споредете дали се однесува исто како мечињата од нашата приказна.

- ★ Прочитајте една бајка и потоа разговарајте за неа.

ОРО

Весели деца
од сите страни
на светот,
еднаш се збрале,
раце си дале,
развиле оро вито.

Орото било
шарено китно,
црвено, жолто,
црно и бело –
орото личело
на венче цело.

Играле така,
ечела песна в шир,
децата мали
од сите страни,
пееле песни за мир.

Стојан Тарапуза

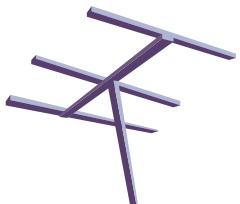
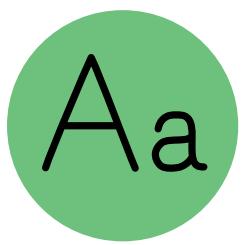

- ★ Обиди се да му кажеш нешто на твоето другарче без зборување, со покажување, со рацете, со израз на лицето.
- ★ Дали се разбираате со другарчето?

ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИШУВАЊЕ

антена

авион

автомобил

ананас

Ана

Допиши ги редовите со големата и малата буква А а.

Во тетратката вежбај го пишувањето на големата печатна буква А и малата печатна буква а.

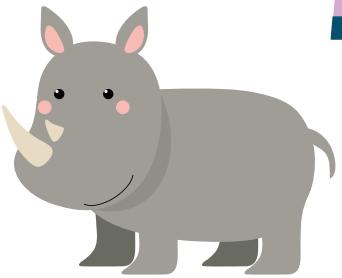
Нн

ној

нос

носорог

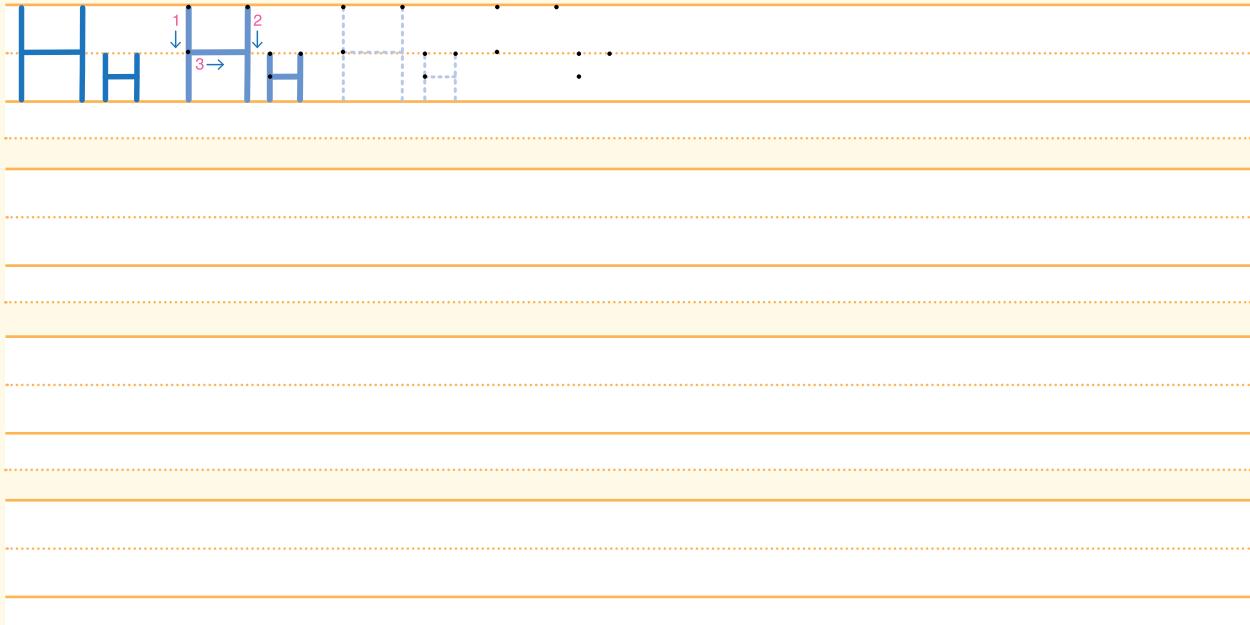
напрсток

нога

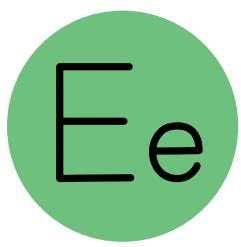
Допиши ги редовите:

The image shows a set of handwriting lines with a yellow top border. On the first line, there are four pairs of the letters 'Н' and 'н'. Stroke order is indicated for the first letter of each pair: 1) vertical downstroke from the top line to the baseline; 2) horizontal rightstroke from the top line to the baseline; 3) diagonal downstroke from the middle dotted line to the baseline. The subsequent pairs are shown in dashed blue for tracing.

Во тетратката **вежбај** го пишувањето на
буквата **Н н** и зборот Ана.

еж

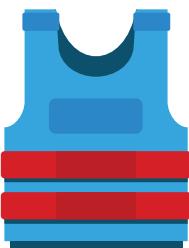
елен

ела

Ена

елек

елка

Допиши ги редовите.

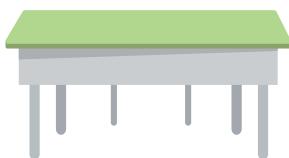

Во тетратката вежбај го пишувањето.
На буквата Е е и зборот Ена.

ЧИТАМЕ ЗБОРОВИ,
ЧИТАМЕ РЕЧЕНИЦИ

Ана е на **клупа.**

Ена не е на **клупа.**

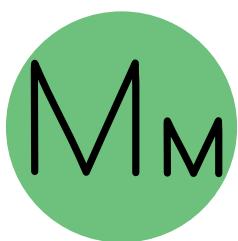

Ане е на **велосипед.**

Напиши ги следниве имиња:
Ана, Ане, Ена, Нена.

Handwriting practice lines for the names: Ана, Ане, Ена, Нена.

мечка

мајмун

маса

молив

мотор

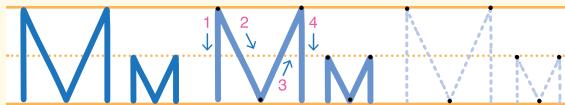
метла

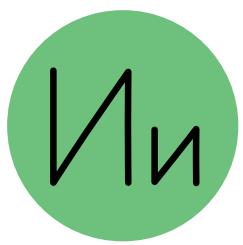
маче

Допиши го редот со
буквата М м:

На вториот ред напиши ги следниве зборови:
мама, Ема, нема, Мане.

ИНКА

изгрев

мама и Мими

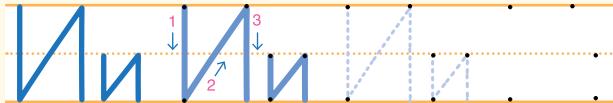
играчки

игла

Допиши го редот со буквата И и:

Напиши ја следнава реченица: **Мими има мама.**

ЧИТАМЕ ЗБОРОВИ,
ЧИТАМЕ РЕЧЕНИЦИ

Мими е на **лулашка**.

Наминаа Нена, Мане и Ана.

Нена има **кукла**.

Мане има **автомобил**.

Ана нема **топка**.

Напиши ја следнава реченица:
Наминаа Нена, Мане и Ана.

ВЕЖБИ

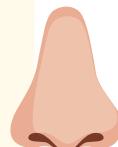
А Е Н М И

Пред сликата напиши ја буквата со која почнува зборот!

Еве како:

a

ВЕЖБИ

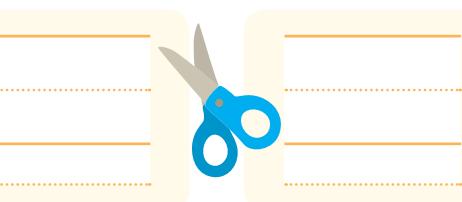
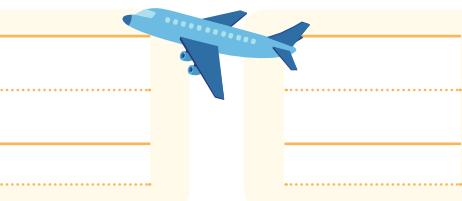
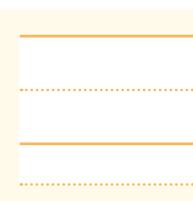
Напиши ја првата и последната буква од зборот!

Еве како:

е

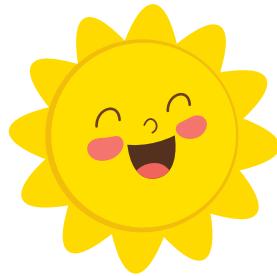
н

Cc

сладолед

свека

санка

сонце

Допиши го редот со буквата С с:

Cc Cc Cc . . .

Напиши ги следните реченици:

Симе се мие сам. Се мие и се смее.

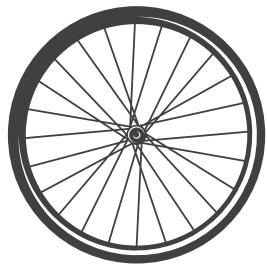
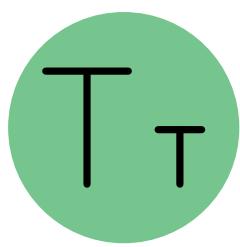
.....

.....

.....

.....

.....

топка

труба

телефон

телевизор

Допиши го редот со буквата Т т.

Препиши ги следниве реченици:

Мама меси на масата. И Тина сама меси.

ВЕЖБИ

Од дадени букви можеме да составиме збор, а од дадени зборови – реченица.

Задача:

Подвлечи ги првите букви од имињата!

Потоа од тие букви **состави** ново име.

Еве како:

Ана Нена Ена Тина Ане

Анета

Ане Тина Ана Нена Анета Симе

Симе Тане Ана Нена Ана

Тане есен тета антена

Тета

Симе тетин ананас ној Ана

мама есен сама инает

нема антена

мама ананас сама антена

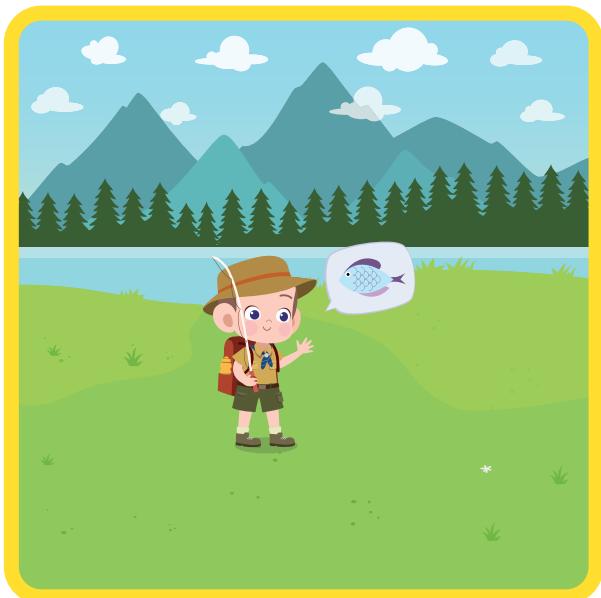

Од новите зборови состави и **напиши** реченица:

МАЛИОТ РИБАР

Говорна вежба

Според сликите, **раскажи** што се случува на нив.

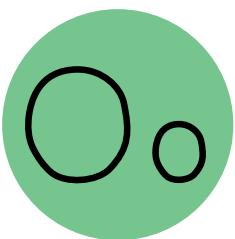
Која е желбата на малиот рибар?

Дали на малиот рибар му се исполнела желбата?

Што си замислевал малиот рибар?

очила

орев

оган

Тони и Ена

Тони и Ена останаа сами.

Тато и мама се на саем.

Но, ете стасаа Симо и Ана.

Истиот момент стасаа и тато и мама.

– Тие не се сами, – се насмеа мама.

Допиши го редот со буквата **О о:**

Oo Oo Oo

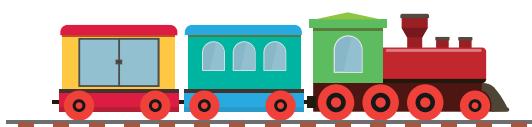
Дополни ги речениците:

Тони и Ена

Но, ете стасаа

вервица

На нива

Есен е. На нивите се сее. И мама и тато се на нива. Во станот остана само Васе. На нива се и тета Весна и тетин Иван. Со нив е и Невена. Тие сеат овес, а Невена им носи семе.

Допиши го редот со буквата **В в:**

Дополни ги речениците:

И мама и тато

Невена

ВЕЖБИ

А Е Н М И С Т О В

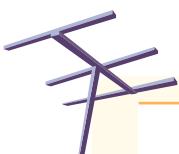
Еве како:

Покрај сликата напиши го зборот!

НОС

ВЕЖБИ

Секоја слика има свој број.

Напиши го зборот според бројот на сликата.

Еве како:

1

авион

6

1

2

7

3

8

4

9

5

10

Реши го ребусот!

Н

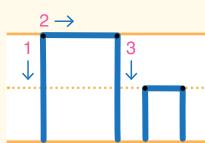
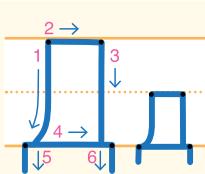
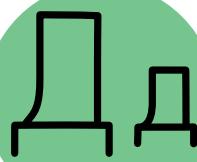
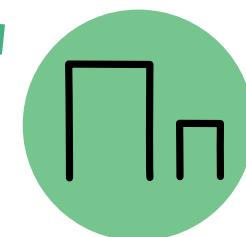
Н

дрво

петел

П

Дедо Диме

Дедо Диме е сам.
 Еден ден синот на соседот,
 Пепи, намина во посета.
 – Еве дедо Диме, ти донесов пита!
 Дедо Диме седна на масата и се напи вода.
 Пепи поседе со дедото.
 Потоа стана и си отиде.
 – Паметно дете на дедо си ти! – се насмевна
 дедо Диме.

Дополни ги речениците:

Пепи: – Еве дедо

Дедото: –

Лл

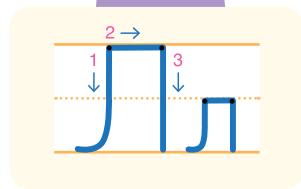

лисица

Л

лав

Во недела

Во неделите Лиле е дома и се наспива. Таа спие ли спие!

- Стани Лиле, пладне е! – вели тато.
- Остави ме тато, денес е недела! – се досети Лиле.
- Недела е, ама Миле и мама отидоа на Водно. Лиле се сепна. Стана истиот момент. Но, попусто. Миле и мама подраниле.

Дополни ги речениците:

Тато: – Стани

Лиле: – Остави ме

ВЕЖБИ

Досети се!

Состави нов збор од буквите.
Послужи се со сликите.

а с и л в

Васил

г н о а

оган

Зборовите до сликите се неправилно напишани.
Обиди се да ги напишеш правилно.

Еве како:

есен

елен

пепел

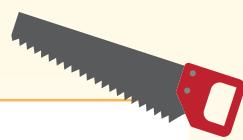
салама

слика

сила

десет

9

Одговори: елен, нетер, карата, крупа, унија, Ајбет.

Уу

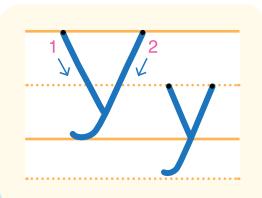
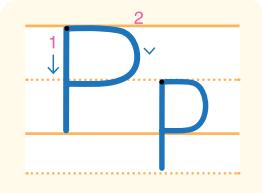

риба

Уу Р

Рр

На село

Во неделите Рада оди на село. Таму таа има дедо. Сам е. Рада редовно му носи вода. Еден ден Рада виде два петла во дворот. Едниот мирно стои, а вториот се топори во дворот. По некое време луто се стапаа. Пердуви летаа од нив.

- Види дедо, петлите се стапаа!
- Остави ги Рада, тоа се само петли, – се насмевна дедо Ристе.

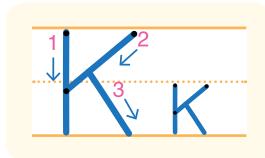
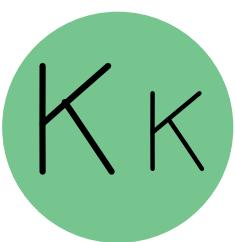

Дополни ги речениците:

Рада: – Види дедо

Дедото: –

клупа

кокиче

курица

Влатко и Кате

Влатко не видел дека на носот му останало малку слатко.

Се сретнале со Кате и таа му се насмеала:

– Влатко на носот има слатко! Влатко на носот има слатко!

Но, и Кате не видела дека под носот останало малку какао. И Влатко се насмеал:

– Кате не е миена! Кате не е миена!
И Влатко и Кате се исти – не се миени.

Одговори и напиши во тетратката:

Како му се смеела Кате на Влатко?

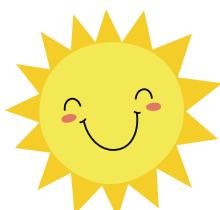
Како ѝ се смеел Влатко на Кате?

ВЕЖБИ

Задача:

Заокружи ја првата буква од името на сликата.

О С М Л Р Д К А С Т Е Л О К Т М

Задача:

Поврзи го секој предмет со неговата почетна буква.

Б

А

Т

К

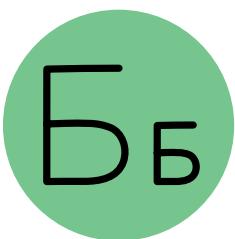
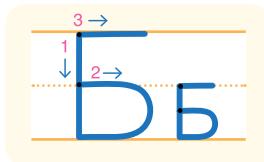
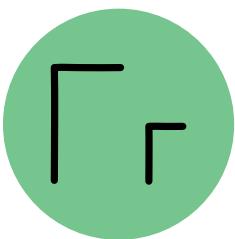
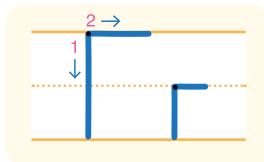
О

ЕНА И РАНЕТОТО ПИЛЕ

Усно, според
сликите, состави приказна.

Гулаб

Еден мал гулаб остана сам.
Го негував сè додека порасна.
Се спитоми. Еден ден гулабот
прогука. Бев многу весел и ѝ
реков на мама:

– Мамо, мамо, гулабот гука!
– Да, Горане, гука! Се радува дека го
спаси. Сега од благодарност ти
гука! – се насмеа мама.

глушец

банана

Одговори
усно на следниве
прашања:

- ★ Кој го спасил
гулабот?
- ★ Како гулабот му се
заблагодарил на
Горан?
- ★ Дали и ти си
направил такво
дело?

Одговори и напиши во тетратката:

До кога Горан го негувал гулабот?

Во тетратката вежбај
го пишувањето на буквите Г г и Б б.

ИСТИ БУКВИ – НОВИ ЗБОРОВИ

р т а а к

Ратка

а и р д о

Дарио

а м е н к

Менка

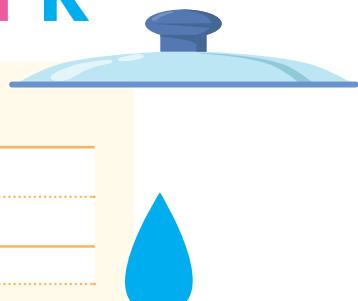
о а г н

оган

к п а а к

капак

а р а д

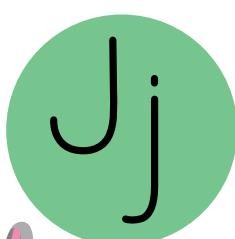
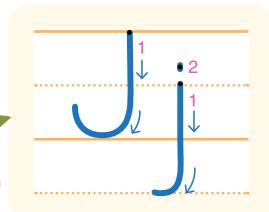
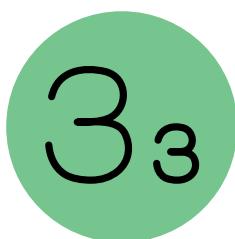
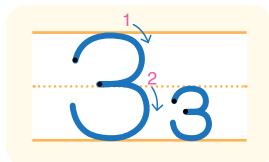
Дара

Одровон: капта, пагно, каме, гора, канка, паја.

јаболко

Кај заболекар

Се разболе мајка ѝ на Зора.
Ја заболе заб. Затоа отиде кај
заболекар. Тој ѝ го поправи забот
и ѝ даде некој лек.

Мајката го пие лекот ама и се мурти.
Зора виде дека мајка ѝ со мака го
пие лекот, па и рече:
– Мила мамо, дај јас да го испијам
лекот наместо тебе!
Мајката се насмевна и ѝ одговори:
– Јас треба да го испијам лекот.
Мене ме боли забот, а не тебе.

зајак

Одговори усно на
следниве прашања:

- ★ Кој се разболе?
- ★ Кај кого отишла мајката?
- ★ Што ѝ рекла Зора на
мајка ѝ?

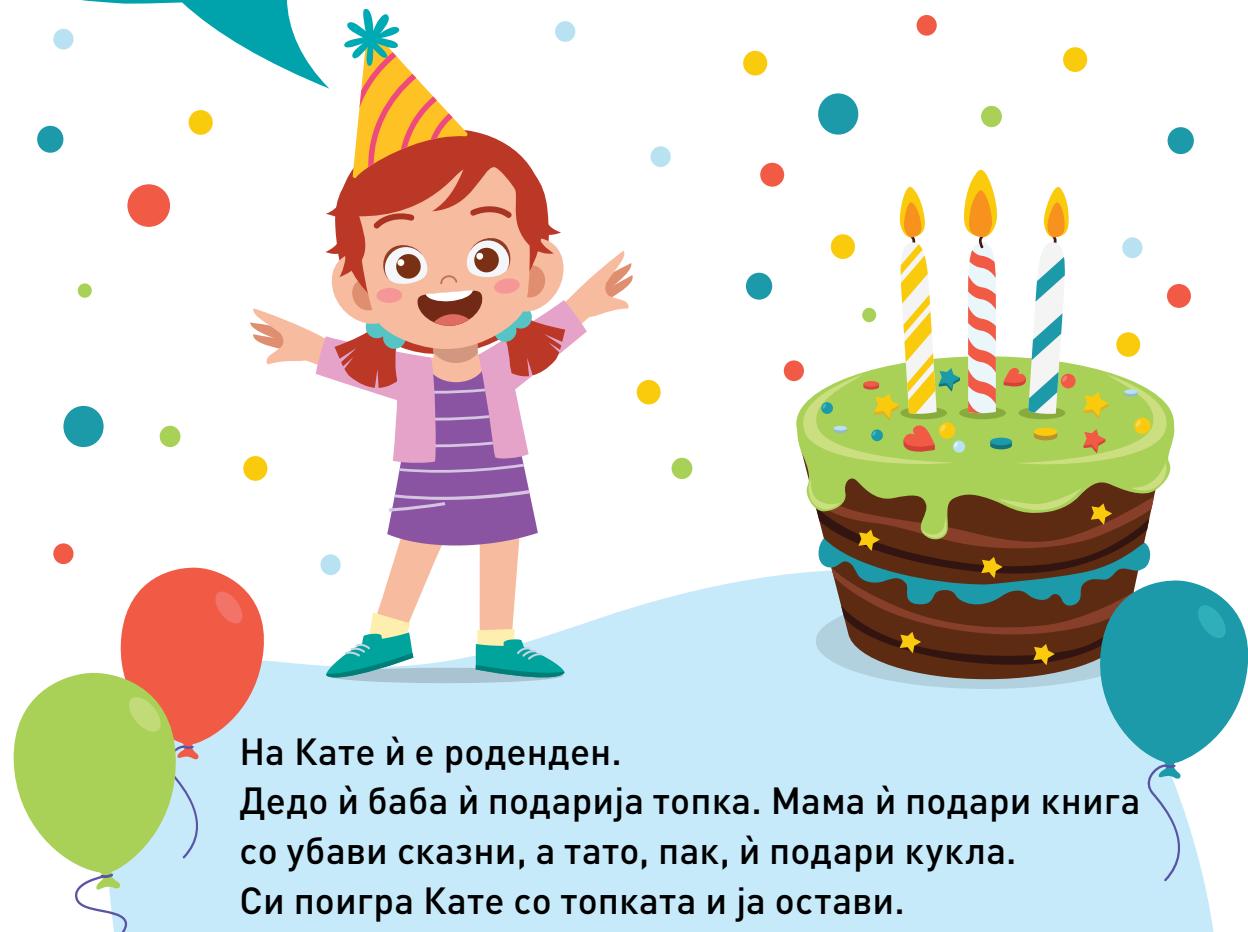
Одговори и напиши во
тетратката:

Како одговорила мајката на Зора?

Во тетратката **вежбај** го
пишувањето на буквите **J j** и **З з**.

РОДЕНДЕН

На Кате ѝ е роденден.
Дедо ѝ баба ѝ подарија топка. Мама ѝ подари книга
со убави сказни, а тато, пак, ѝ подари кукла.
Си поигра Кате со топката и ја остави.
Си поигра и со куклата, и неа ја остави.
Кате ја отвори книгата и се занесе во неа. Не излезе
ни да поигра. Не стана ни да гледа телевизија.
– Ајде Кате, млекото е на маса! – ја кани мама.
– Добро, мамо! Но, најпрвин да ја разгледам книгата!

Одговори на следново прашање:

Кој ѝ подарил на Кате најубав подарок?

ВЕЖБИ

Задача:

Дополни ги буквите што недостигаат во зборот:

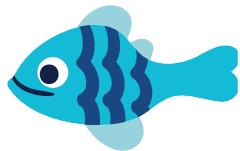
кр_в_т

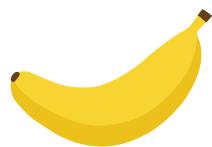
_тол

т_л_фон

ри_а

ба_а_а

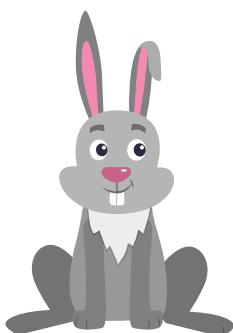
_о_иче

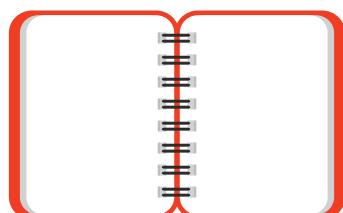
к_че

_ај_ун

з_j_к

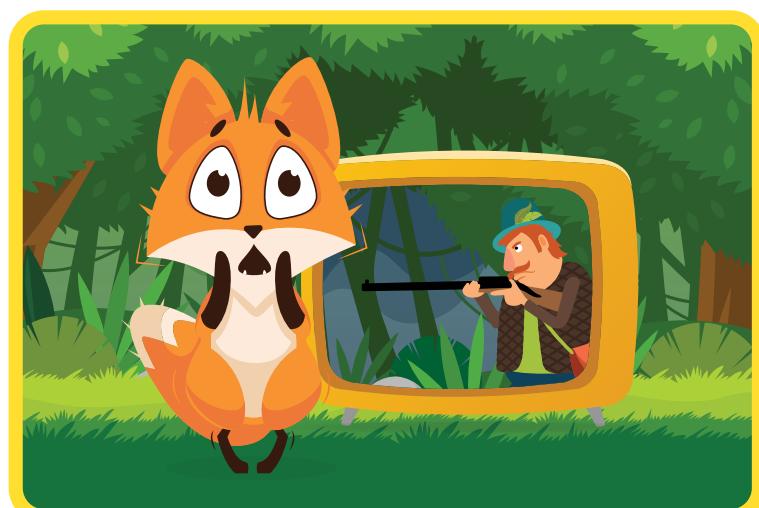

_е_ра_ка

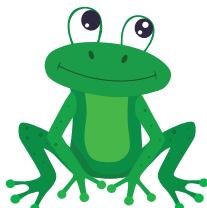
л_с_ца

КУМА ЛИСКА И ТЕЛЕВИЗОР

Усно, според сликите,
состави приказна.

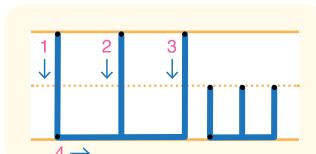
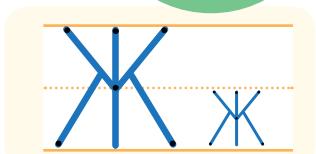
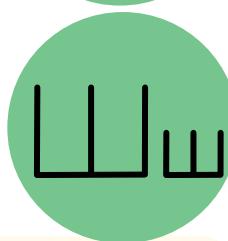
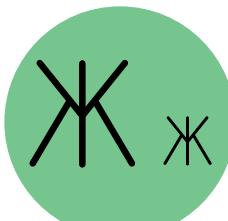
Ж Ш

жаба

шал

Пријот жолт лист

Едно утро слушнав како некој тивко затропа: так-так.

Ја отворив вратата: малата јасика трепереше на ветрот. Ми се пристори како да е жива и како да држи жолта светилка во раката.

Тоа беше пријот жолт лист што го допрела есента.

По некое време пак се слушна: так-так. Паѓаше дожд.

Подгответе се! Иде есента, како да велеше нежната јасика.

Ф. Камалов

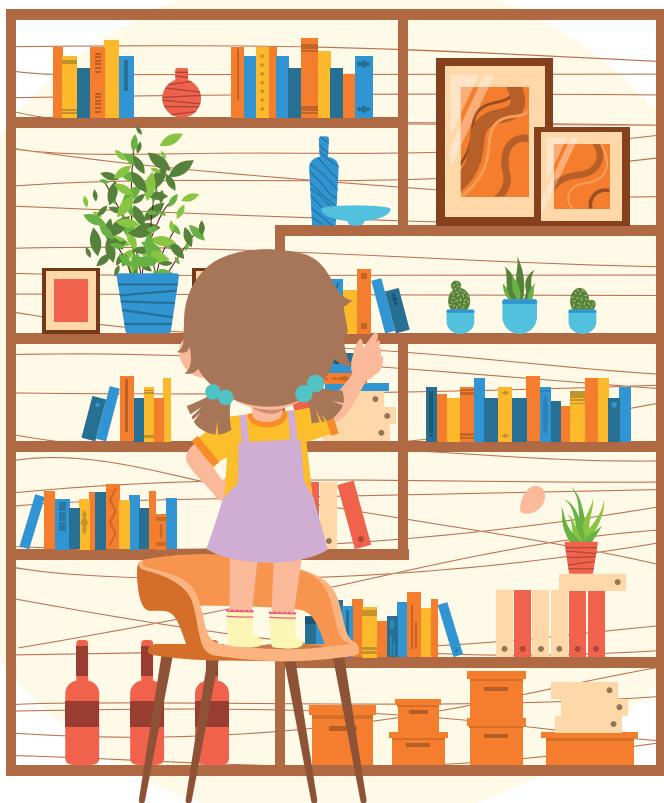
Одговори и напиши:

Кој затропал едно утро на вратата?

По што се познава дека иде есента?

Во тетратката вежбај го пишувањето на буквите Ж ж и Ш ш.

ВЕЖБИ

Усно, според сликите,
состави приказна.

Задача:

Подвлечи ги почетните букви од дадените зборови!

Потоа од тие букви **состави** збор! Подвлечи ги првите букви од имињата! Потоа од тие букви состави ново име!

ВЕЖБИ

Еве како:

Јован авион нива елен

Јане

сон антена коса алка

сам лето ананас тета коса око

инка јас авион нема алка

И Јана

сок ананас костен авион

син лист аван тој коса око

стомна инка тава елка

С

стол ало коска алат алва таван

слон леѓен ало таван кајак овен

Состави реченици од добиените зборови:

Handwriting practice lines for sentence composition.

НАСМЕВКИ

Насмевката е како птица
испуши ја лета.

Две насмевки на две лица
чиниш пролет цвета.

За насмевка подарена
насмевка се враќа.

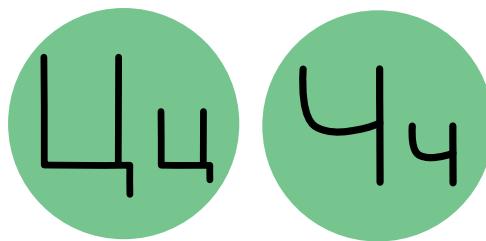
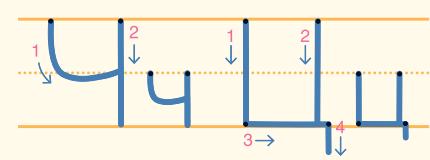
Две деца насмеани
како да се браќа.

Насмевките, насмевките
ги дарувам место цвет,
од насмевки чинам може
да расцути сиот свет.

Македонка Јанчевска

Ц Ч

Мачорот и птицата

Еден ден мачорот зграби една мала птица.
Птицата почна да го моли:

– Почитуван чичко мачоре! Пред да ме изедеш те молам да ме пушти до онаа гранка! Треба да се простам со мајка ми. Потоа можеш да ме изедеш.

На мачорот не му било мило. Но, ја одмери птицата, па строго ѝ кажа:

– Оди, беднице! Но, ако ме излажеш, тешко тебе!

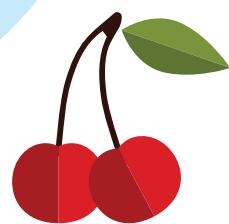
Штом птицата се оддалечи малку од мачорот, зацрцоре:

– Ајде, де, стигни ме!

С. Милосавлевик

чешел

цреша

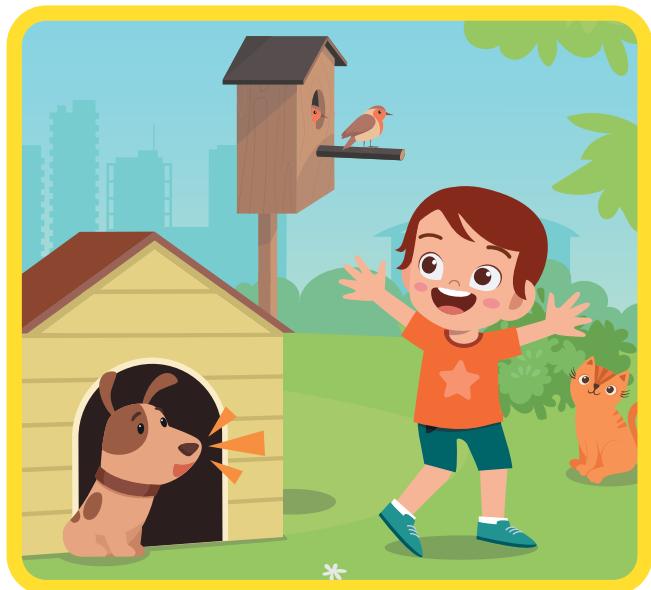
Задача:

Во тетратката **препиши** ги речениците со кои птицата го моли мачорот да ја пушти. **Препиши** ги и речениците на мачорот.

ГОВОРНА ВЕЖБА

Усно, според сликите, раскажи како детето ја заштитило птицата од мачорот!

ЛАКОМОТО ГЛУВЧЕ

Глувчето го изгриза подот и направи дупка.
Потоа се провлече низ дупката и многу се
најаде. Од што беше гладно толку многу
јадеше, па му се наполни мешето.
Кога се раздени глувчето тргна да си оди.
Но, мешето му беше толку многу подуено
што не можеше да се врати низ дупчето.

Л. Н. Толстој

Разговараме:

Од што направи дупка глувчето?

Зошто глувчето не можеше да се врати низ дупчето?

МАЧОРОТ И ГЛУВЧЕТО

Еднаш едно глувче влезе во собата.
Го намириса вкусниот кашкавал.
Во собата влезе и страшниот мачор.
Глувчето многу се исплаши и се качи на
креденецот.
На креденецот се качи и мачорот...

Задача:

Текстот не е завршен.

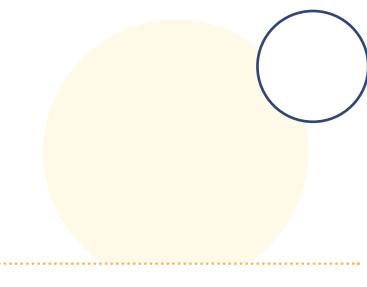
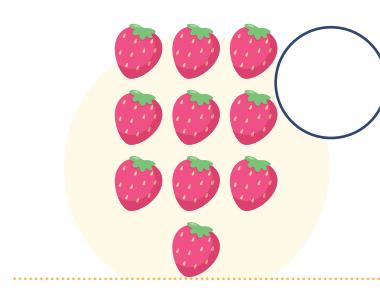
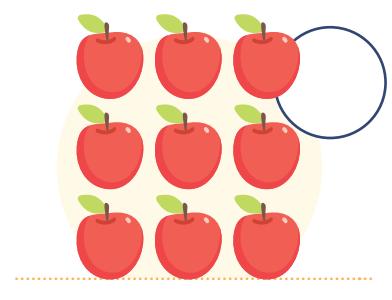
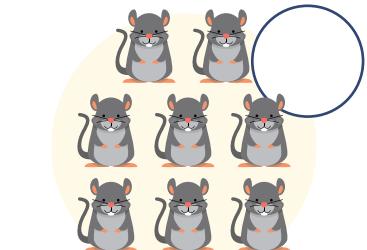
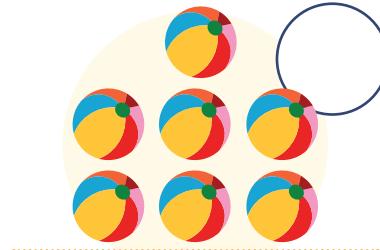
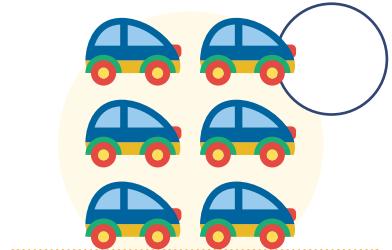
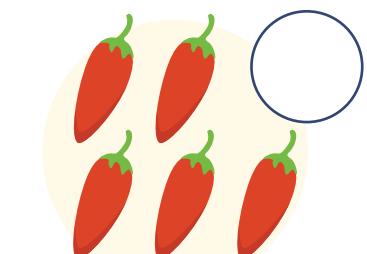
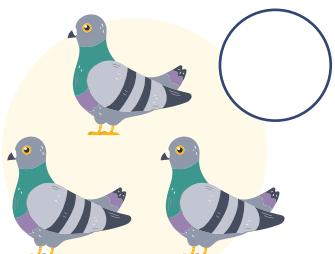
Раскажи што се случило потоа.

БРОЕВИТЕ ДО ДЕСЕТ

Под сликата
напиши го бројот
на предметите
со збор.
Во белиот круг
напиши ја и
бројката.

КРСТОЗБОР

ХОРИЗОНТАЛНО

1 $3 + 2$

2 $8 - 4$

3 $7 + 2$

4 $5 - 5$

ВЕРТИКАЛНО

5 $10 - 3$

6 $4 + 6$

7 $5 - 2$

				6		
	1					
5						
3						
4						
					7	

Под сликата напиши го зборот. Потоа изброј ги буквите, па добиениот број напиши го во кругот.

ВЕЖБИ

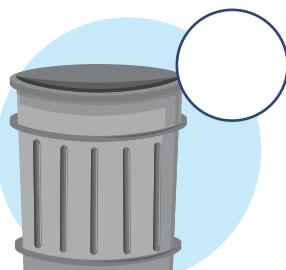
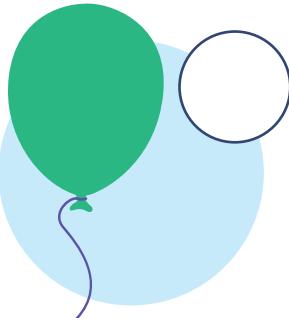
Еве како:

2

еж

2

ВО АВТОБУС

Еднаш Диме се возеше во автобус.
Автобусот беше преполн со патници.
Некој стана, а Диме брзо се истурка и
седна на седиштето.
Еден постар човек стоеше над него.
Го праша како се вика и му рече:
– Ти не си Диме, туку дедо Димко!
Патниците почнаа да му се смеат.
Некој му дошепна:
– Сети се! Сети се!
Диме се досети и стана.

Велко Неделковски

БРОЕНИЦА

Еден, два, три,
штурчето се скри.
Четири, пет, шест,
еве добра вест.
Седум, осум,
девет, некаде
под кревет.

Еден, два, три,
штурчето се скри.
Пронајди го ти!

Славка Манева

Раскажи некоја слична случка.

ДАРКО И МАРКО

Дарко го слушна познатиот сигнал. Марко го викаше да си играат.

- Мамо! – се обрати Дарко кон мајка си.
- Молам сине!
- Марко ме...
- Што Марко? Кажи, де, што станало со Марко?
- Марко ме вика да си играме.
- Те молам Дарко, другпат да зборуваш со цела реченица. Така ќе можам подобро да те разбераам.

СЕКОГАШ
ЗБОРУВАЈ
СО ЦЕЛИ
РЕЧЕНИЦИ!

- ★ Зошто мајката не можела да го разбере Дарко?
- ★ Што го посоветувала мајка му?

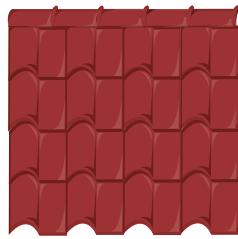

ЗАПОМНИ!

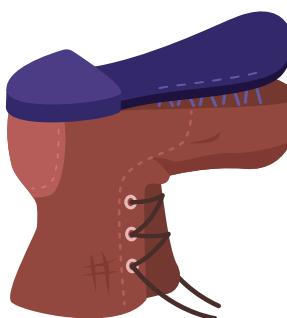
Реченицата секогаш почнува со голема буква.
На крајот на реченицата пишуваме точка или некој друг знак.

кумбе

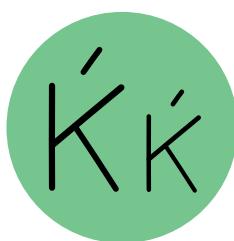
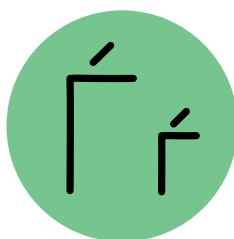
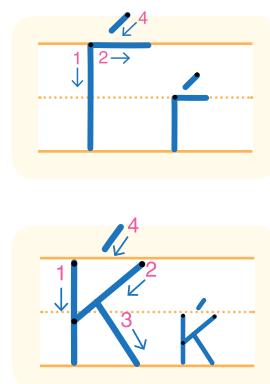
керамиди

гон

гезве

Другари

Во дворот си играа Ѓорѓи и Ќамил. Си играа и кога се наиграа тргнаа да си одат дома.

Тогаш Ѓорѓи рече:

– Кога ќе пораснам ќе станам лекар.

Ќе ги лекувам луѓето.

Ќамил не рече ништо, продолжи по патот.

– А ти што ќе станеш кога ќе пораснеш?

– го праша Ѓорѓи.

– Јас? – како да се зачуди Ќамил.

– Јас сега сакам само да учам. За да се стане лекар треба многу да се учи!

– одговори Ќамил.

Пенко Трпковски

- ★ Што сака да стане Ѓорѓи кога ќе порасне?
- ★ Што му одговорил Ќамил?
- ★ Кое од двете деца размислува правилно?

ВЕЖБИ

Подвлечи ги зборовите што ја содржат буквата **Ќ** или **Ѓ**!

Куќа, сонце, веѓа, лаѓа.

Вода, ќебап, камен, луѓе.

Ѓубре, молив, дуќан, ќумбе.

Ќ или Ќ

Шекер, домаќин, килим, керка.

Кумбе, кумур, кесе, кебап.

Капа, келав, книга, кука.

Ѓ или Ѓ

Геврек, гердан, вега, тугина.

Луге, доага, Анга, Горги.

Гезве, гумче, гувеч, госпога.

Подвлечи ги првите букви од зборовите. Потоа буквите внеси ги во квадратите. Ќе добиеш нов збор. Кој?

ЌУМБЕ ЕЛЕН РИБА АВИОН МОТОР ИНКА ДРВО ИГЛА

--	--	--	--	--	--	--	--

ЖЕЛБА

Одговори на следниве прашања:

- ★ Што сака да стане детето кога ќе порасне?
- ★ Што сакаш да бидеш ти кога ќе пораснеш?

Задача:

Со помош на наставникот научете ја стихотворбата напамет!

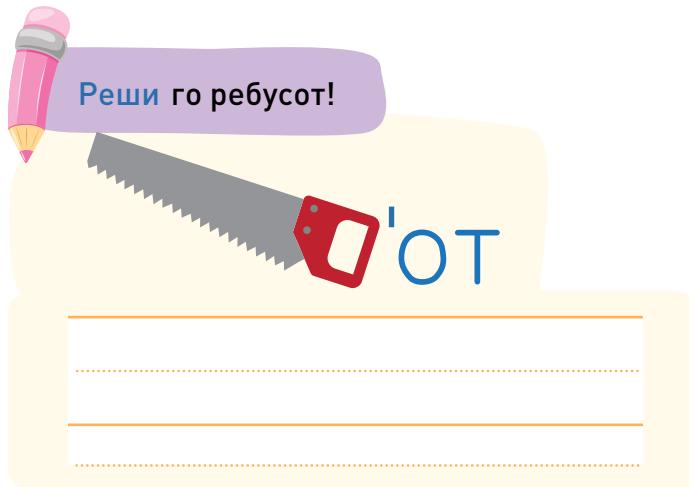
Малечко сум уште
желба имам јака,
пилот јас да станам
бескрајно би сакал.

Високо да летам
над облаци горе,
да погледнам полја
и широко море.

Многу јас ќе учам
имајте ми верба,
пилот да сум чуен
е мојата желба.

Тихо Најдовски

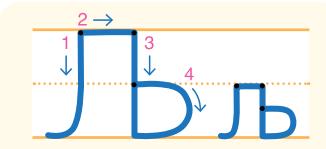
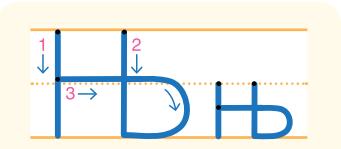
Реши го ребусот!

ГАТАНКА

Лево А, десно ОН.
Во средина ВИ.
Можеби веќе
знаеш што е тоа ти?

Њњ Љљ

Љубичица Ања

Коњот на Љупчо

Љупчо гледаше како дедо му го јава коњот.

Посака и тој да го јавне. Но, не се осмелуваше. Коњот е висок, а Љупчо е мал. Затоа Љупчо го зеде дедовиот бастун, го заузда и го јавна.

И така, дедовиот бастун стана коњот на Љупчо. По цел ден Љупчо го јаваше коњот низ дворот. Соња, Тања и Љубен го гледаа и весело се смееја. Кога заврши играта на Љупчо, коњот повторно стана обичен бастун.

Момчило Тешик

Одговори на следниве прашања:

- ★ Што сака Љупчо?
- ★ Како го замислува бастунот на дедо му?
- ★ Кој гледа како Љупчо го јава својот коњ во дворот?

Задача:

Смисли и напиши неколку збора во кои ќе ја има буквата Љ и неколку збора што ја содржат буквата Њ!

ВЕЖБИ

Подвлечи ги зборовите што ја содржат буквата Њ или Љ!

Вања диња Тони Тања

Љупчо лулка Коло виљушка

Дуња немам тиња Соња

Пљачка лесно лаком Љубица

Едно	Многу
Маче	Мачиња
Еже	
Куче	
Теле	
Пиле	
Зајаче	
Јаре	
Прасе	

ВЕЖБИ

Зборови што ја содржат буквата Љ:
љубичица, Иљчо, лъбител, лъбов,
вильушка, Лъбен, лъбезен.

Подвлечи ги првите букви од зборовите! Потоа
буквите внеси ги во квадратите! Ќе добиеш нов
збор. Кој?

ЉУБОТЕН УВО БУРЕ ИГЛА ЧАДОР ИНКА ЦРЕВО АВИОН

--	--	--	--	--	--	--	--

Смисли и напиши и други зборови
што ги содржат буквите Њ или Љ.

ДЕДОТО И ДВЕТЕ МЕЧИЊА

Говорна вежба

Усно, според сликите, состави приказна.

Дедото отишол во гората по дрва.

Иsekol едно дрво и се уморил.

Седнал да се одмори.

Дошле две мечиња.

Што се случило понатаму?

На големиот одмор

Во дворот на училиштето се сретнаа Филип, Христина и Орхан...

Филип јадеше кифла, Орхан крофна, а Христина немаше ништо за јадење.

Филип ѝ скрши дел од кифлата. И Орхан го стори истото.

- Благодарам, рече Христина. - Не сакам!
 - Ама зошто? -навредено рекоа Филип и Орхан.
 - Погледнете се! Јадете со валкани раце.
 - Со хигиената изгледа сте скарани!
- Филип и Орхан се засрамија и не рекоа ништо.

Одговори на следниве прашања:

- ★ Што ѝ понудиле Филип и Орхан на Христина?
- ★ Зошто Христина не сакала да земе од ужинките?
- ★ Како реагирале на тоа Филип и Орхан?

Велко Неделковски

Задача:

Во тетратката **напиши** неколку збора во кои ќе ја има буквата **Φ ф** и неколку збора во која ќе има буквата **X x**.

ТЕЛЕФОНСКИ РАЗГОВОР

Марко и Ведран често разговараат по телефон. Се договараат што ќе прават во слободното време. Марко тоа го прави вака: Прво ја подига телефонската слушалка. Потоа, кога ќе го слушне сигналот дека линијата е слободна, го избира телефонскиот број на Ведран. А кога врската ќе се добие, Марко се најавува:

МАРКО: Добар ден! Марко е на телефон. Би сакал да зборувам со Ведран.

ВЕДРАН: О Марко, здраво!
Ведран е на телефон.

МАРКО: Ведран, сакаш да дојдеш кај мене? Ќе си играме со новата топка.

ВЕДРАН: Сега не можам. Морам да ја напишам домашната задача.
Ќе дојдам, ама подоцна.

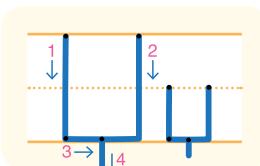
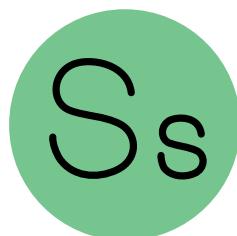
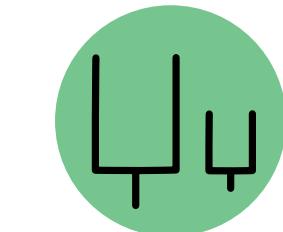
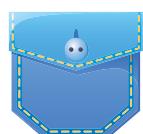
МАРКО: Добро, до видување!

ВЕДРАН: До видување!

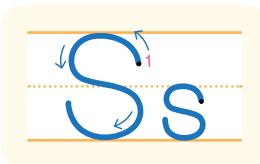
Задача:
Во одделението играјте телефонски разговор!

Џ S

СВОНЧЕ

џеб

Цебовите на Свонко

Наставничката им рече на машките да извадат сè што имаат во џебовите.

Од џебовите почнаа да вадат: џамлии, свончиња, гуми за џвакање и разни други ситни предмети.

– Пак не сте ме послушале! Ви реков дека во џебовите треба да носите само хартиени марамчиња. Тоа како да сте го заборавиле. Само Свонко немаше ништо во џебовите. Тој е послужен и уреден! – рече наставничката.

Свонко во доверба му шепна на другарот до себе:

– Понекогаш е добро да имаш дупнати џебови.

Миленко Ратковиќ

Задача:

Во тетратката **напиши** ги зборовите од кои се гледа дека Свонко не бил најуредниот ученик.

СУНИЦА

Почна да пага дожд.
Во далечината одеднаш заблеска
голема и шарена суница.
Во неа се загледаа весели и
разиграни деца.
– Мене ова ми личи на големо и
шарено знаме! – рече едно од нив.
Со него се согласија и другите деца.
Тоа е навистина најубавото
знаме на природата.

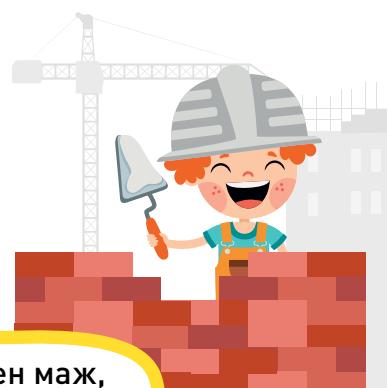

Одговори на следниве прашања:

- ★ Кога се појавува суницата?
- ★ Како поинаку ја нарекуваме?
- ★ Како изгледа таа?
- ★ Според децата, на што личела суницата?

Задача:

Во тетратката запиши ја
следнава реченица:
Суницата е најубавото
знаме на природата.

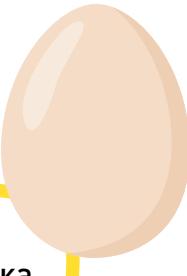

ГАТАНКА

Тој е многу силен маж,
има раце здрави.
Со вар и со тули тој куќи
ни прави.

ГАТАНКА

Сид сидосан, вар
варосан, нигде сирка,
ни просирка.

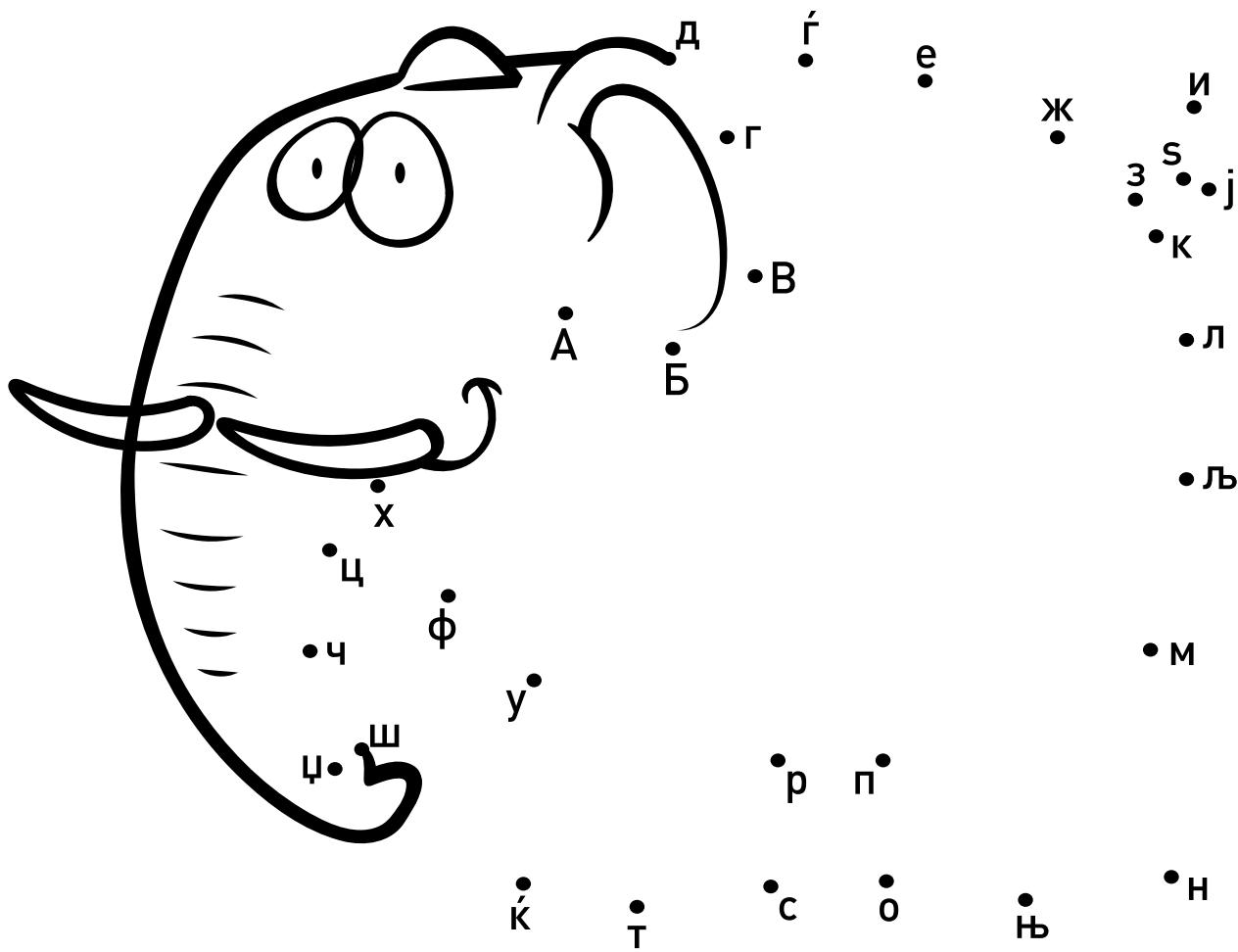

СЛОНО ОД БУКВИ

Задача:

Поврзи ги точките од **A** до **Ш** за да видиш каква слика се крие.

АЗБУКА

Аа Бб Вв Гг Дд

Ѓѓ Ее Жж Зз Сс

Ии Јј Кк Лл Јљ

Мм Нн Џњ Оо Пп

Рр Сс Тт Ђќ

Үү Фф Хх Цц

Чч Үү Шш

ЛИТЕРАТУРА,
ИЗРАЗУВАЊЕ
И ТВОРЕЊЕ

МЕДИУМСКА
ПИСМЕНОСТ
И МЕДИУМСКА
КУЛТУРА

ПРАЗНОТО СТОЛЧЕ

Бранко и Елена седат во иста клупа. Немирни се.

Бранко е голем закачко.

Еден ден Бранко не дојде на училиште. Елена се рашири на целата клупа и си помисли:
„Баш ми е мирно без овој Бранко“.

Бранко не дојде ни следните два дена.

Болен е. А кога и третиот ден не дојде, Елена се расплака.
Не знаеше зошто.

Попладнето отиде да го посети другарчето од клупата.

Му ја однесе училишната баничка и бонбоните што самата ги купи.

И му рече на немиркото:
„Бранко, те чека нашата клупа!“

Велко Неделковски

- ★ Како ја оценуваш постапката на Елена?
- ★ Како би постапил во слична ситуација?
- ★ Со кого седиш во твојата клупа?
- ★ Што правите вообичаено за време на големиот одмор?
- ★ Како си помагате на часовите?

ЉУБЕЗНОСТ

Развигорчето, разиграното пролетно ветре, сакало да влезе во една кука. Ама, прозорците биле затворени. Почнало со сета сила да тропа по стаклата.

Сонцето му рекло:

- Ако сакаш да влезеш во куќата, најви се како пријател и учтиво да замолиш да те пуштат. А не така.
- Пробај ти да се највиш како пријател и учтиво да замолиш да те пуштат! – луто му одговорило развигорчето.

Сонцето се насмеало, нежно чукнало и прозорците широко се отвориле.

Слободан Јанковиќ

- ★ Што мислиш, дали сонцето и развигорчето се различни или слични?
- ★ Во што се различни?
- ★ Зошто развигорчето му одговорило така на сонцето?
- ★ Посочи примери за учтиво и неучтиво однесување.

Задача:

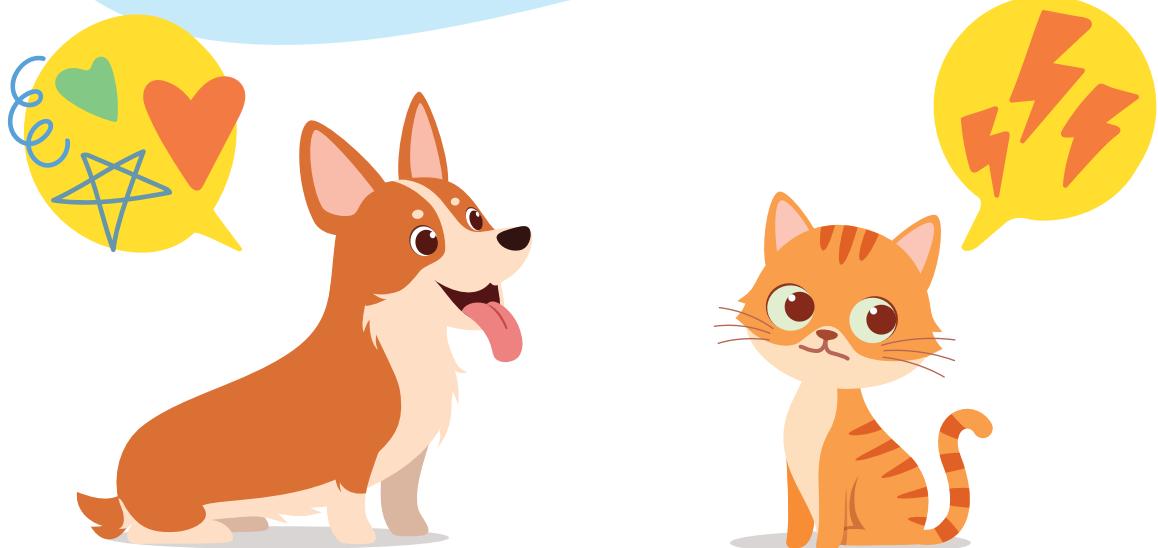
- ★ Прераскажи го текстот! Следниве прашањата можат да ти помогнат во тоа:
 - ★ Каде сакало да влезе развигорчето?
 - ★ Што правело?
 - ★ Со кого се сретнало развигорчето?
 - ★ Што рекло сонцето?

ЛОШ ДРУГАР

– Ајде да се дружиме! – ѝ предложило кучето на мачката.
– Па, ти нели се дружиш со кокошката?
– Со неа се скарав.
– Штом така лесно си се скарал со кокошката, ти наскоро ќе се скрашиш и со мене! – му рекла мачката.
И не се согласила да се дружи со кучето.

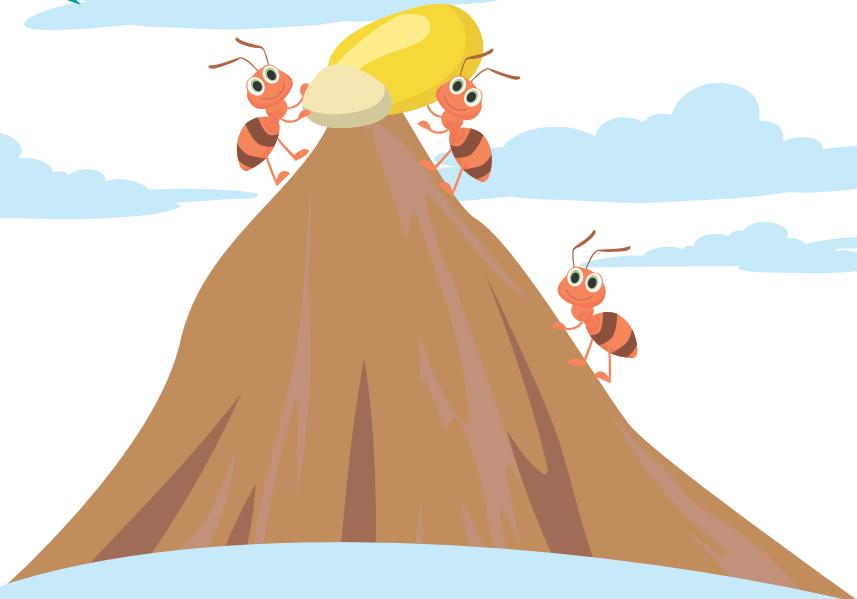
М. Малиновски

ИГРАМЕ УЛОГИ

★ Ти, во име на кученцето, кажи ѝ на мачката зошто се скрашиш со кокошката.

ТРИТЕ МРАВКИ

Една мравка најде едно зрно пченица. Сакаше да го однесе дома. Зрното е големо, а таа – мала. Тогаш мравката виде две другарки, па им рече:
– Дојдете со мене да ми помогнете.

Трите мравки отидоа по зrnото. Го кренаа и го однесоа дома. Она што не можеше едната, лесно го извршија трите заедно.

Народна приказна

Задача:

★ **Раскажи** некое твоје доживување кога си му помогнал на некое твоје другарче или, пак, некое другарче ти помогнало тебе.

САКАМ ЦРТАНИ ФИЛМОВИ

САКАМ
ЦРТАНИ
ФИЛМОВИ!

И ЈАС САКАМ
ЦРТАНИ
ФИЛМОВИ!

АЈДЕ ДА
ПОГЛЕДНЕМЕ
ЕДЕН ЦРТАН ФИЛМ
И ДА СЕ ОДМОРИМЕ
ОД ЧИТАЊЕТО!

КАКО СЕ МЕРИ...

Лесно е за
висината и
тежината,
но како се мери
добрината,
како се мери
дружарството
или, да кажеме,
лагата,
а како радостта и
како тагата?

Д. Алачки

- ★ Разговараме за лагата, тагата.
- ★ Разговараме за добрината, радостта.

ПЕСОТ И КУЌАТА

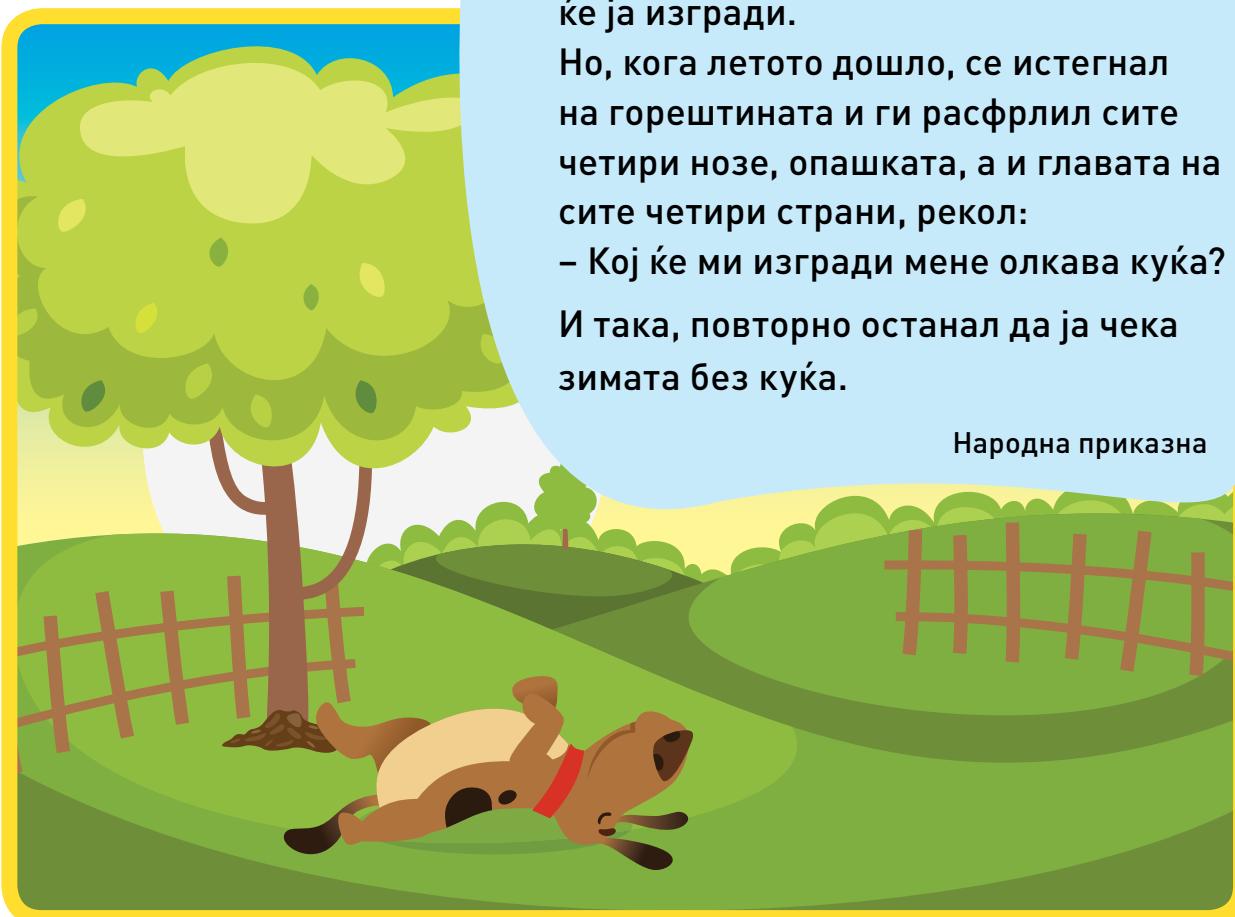
Раскажуваат како еден пес, сиот собран од студ, се зарекол дека другата зима нема да ја дочека без куќа. Рекол дека штом ќе дојде летото, веднаш ќе почне да ја гради. Додал и дека не му треба голема куќа, па лесно ќе ја изгради.

Но, кога летото дошло, се истегнал на горештината и ги расфрлил сите четири нозе, опашката, а и главата на сите четири страни, рекол:

– Кој ќе ми изгради мене олкава куќа?

И така, повторно останал да ја чека зимата без куќа.

Народна приказна

РАЗМИСЛИ И ОДГОВОРИ:

- ★ Зошто песот останал да ја чека зимата без куќа?

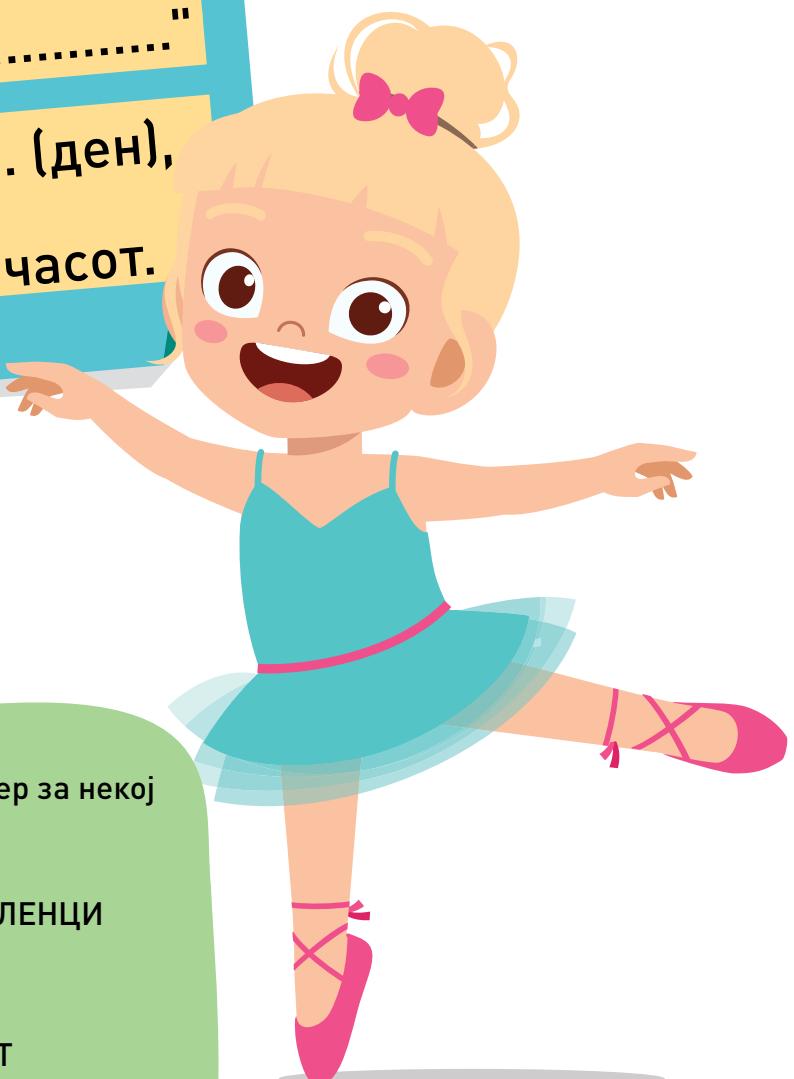

Задача:

- ★ Продолжи ја приказната според тоа како сакаш да заврши.

КОЈ, ШТО, КАДЕ, КОГА?

Задача:

- ★ Направете вие друг постер за некој настан.
- ★ Еве една идеја –
МАРАТОН ЗА ПРВООДДЕЛЕНЦИ

НА 10.5.2023 ГОДИНА,
СО ПОЧЕТОК ВО 10 ЧАСОТ
ПОЧНУВА МАРАТОН ВО ТРЧАЊЕ
ЗА СИТЕ ПРВООДДЕЛЕНЦИ

ПОВЕЛЕТЕ!

СÈ ШТО РАСТЕ

РАЗМИСЛИ И ОДГОВОРИ:

- ★ Зошто во песната се вели
да не се гази тревата, да не се кршат
drvјата, да не се кинат цвеќињата,
па дури и да не се газат мравките?
- ★ Одговорот побарај го во последната строфа.

Тревата те моли:
– Не гази ме, боли!

Drvцето те моли:
– Не кини ме, боли!

Цвеќето те моли:
– Не кини ме, боли!

Мачето те моли:
– Не тегни ме, боли!

Мравката те моли:
– Не гази ме, боли!

Сè што расте – цвета,
сè што лази – лета,
питомо и диво,
сака да е здраво,
сака да е живо.

Преземено од
Букварот на
Ѓорѓи Делчев

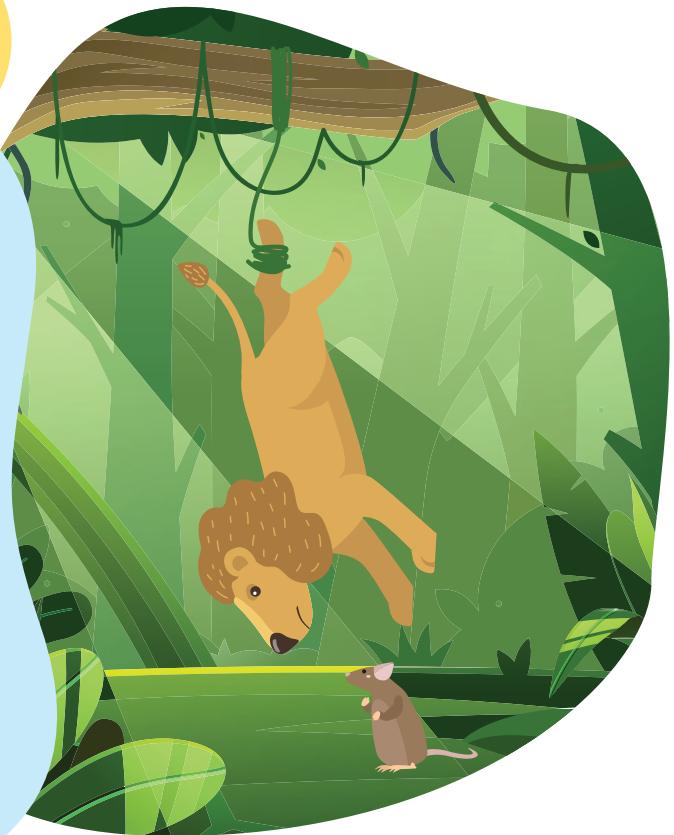

ЛАВ И ГЛУШЕЦ

Спиел еднаш лавот, а глушецот претрчал преку него. Лавот се разбудил и го фатил. Глушецот почнал да го моли: „Ако ме пуштиш, и јас ќе ти се оддолжам“. Лавот се насмеал и го пуштил. По некое време ловци го фатиле лавот и го врзале за дрво. Глушецот слушнал како лавот рика, па дотрчал, го прегризал јажето и му рекол: „Се секаваш ли како ми се смееше кога ти реков дека ќе дојде време и јас да ти помогнам?“

Л. Н. Толстој

РАЗМИСЛИ И ОДГОВОРИ:

- ★ Што се случува на почетокот на басната?
- ★ Во каква неволја се нашол лавот потоа?
- ★ Кој дошол да помогне?
- ★ Што сторил тој?
- ★ Како завршува басната?

Задача:

- ★ Играјте ја басната по улоги, некои од вас нека бидат лавот, а некои глувчето!

ШТУРЕЦОТ И МРАВКИТЕ

Говорна вежба

Усно, според сликите, состави приказна.

Штурецот свиреше на
виолината цело лето.

За тоа време мравките
собираа храна.

Помина летото, помина есента,
дојде зимата.

Гладниот штурец тропна на
вратата на мравките.

Задача:
★ Прераскажи што му рекле мравките
на штурецот на последната слика.

КОКИЧЕ

★ Допиши ги следниве реченици:

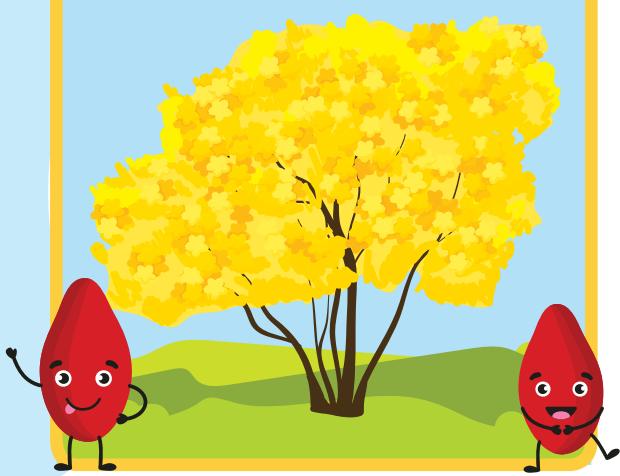
Зошто толку рано никна,
кокиченце бело?
Зашто веќе втаса пролет
во град и село!
Зар од студот не се плашиш и
од снегот бел?
Зар не гледаш, дете драго, се
истопи сиот снег!

ДРЕН

Добро утро! Добар ден!
Се јавувам, јас сум дрен.
Јас сум смеа – звезден рој,
пролет рана – бликнат пој.

Мојот корен, мојот врв,
најздрави се – цутам прв.
Цутам жолто и со сјај,
украс сум во твојот край!

Стојан Тарапуза

ШАПКА

Децата дојдоа во кино и Мишко веднаш зафати две места. На едно столче седна тој, а на другото ја стави својата шапка. А Љупчо стои настрана, за него нема место. Дојде учителката и рече:
– Почитувана шапко, ќе дозволиш ли на твоето место да седне Љупчо?
Мишко се вцрви и си ја прибра шапката.

С. Вангели

РАЗМИСЛИ И ОДГОВОРИ:

- ★ Каде се случува настанот со Мишко и Љупчо?
- ★ Опиши што се случувало таму!
- ★ Како треба да се однесуваме во кино?

ПИШУВАМЕ И ЧИТАМЕ ПОРАКИ

★ На празниот простор **напиши** и ти една порака!

ПРОШЕТКА НИЗ ГРАДОТ

Разговараме:

- ★ Што дозна од сликите?
- ★ Кога е натпреварот за кој известуваат на билбордот?
- ★ Кој игра?

- ★ На што има попуст во маркетот?
- ★ Колку чини лебот?
- ★ Колку чини лебот во вашиот маркет?

БРЗОЗБОРКИ И ГАТАНКИ

Збор до збор – реденица

Мед – меденица,
луб – лубеница,
вод – воденица,
мат – матеница,
сол – соленица,
кал – каленица,
лут – лутеница,
ков – кованица,
ред – реденица.

Јован Стрезовски

ГАТАНКА

Штом направи
грешка Мише,
веднаш ме зема
и со мене брише.

БРОЕНИЦА

Бари, бари, ушки,
на дрвото крушки,
мене една, тебе две,
ги обравме – толку се!

ЗВУЦИ И ШУМОВИ

Клик-клика-клика!
Птица крева вик.
Клок-клок!
Бате пие сок.
Дин-дин-дон!
Стадо шири звон.
Шу-шу-шу!
Ветрот тивко шушка.

Војо Велјановски

ПЕПЕРУТКА

Една нежна пеперутка
леташе од цвет на цвет
и мислеше:
„Каква среќа е
да си жив на овој свет!“

Косара Гочкова

ГАТАНКИ

Како птици
на жици
букви чучат,
чекаат деца
да ги учат.
И голема и
мала е тука,
тоа е македонската...

По слава
кон звезди лета,
со и без космонаути,
брзата...

Снесено,
варено,
шарено,
од срце
подарено.

**ПРВО А
ОДДЕЛЕНИЕ
ВО ПОНЕДЕЛНИК
НА ТРЕТИОТ ЧАС
ОРГАНИЗИРА
НАТПРЕВАР ВО
ПОГОДУВАЊЕ
ГАТАНКИ
МЕСТО: ВО
УЧИЛНИЦА**

ГОДИШНИ ВРЕМИЊА

Четири годишни времиња
едно по друго се низат,
пролет, лето, есен, зима
едно по друго се близат.

Додека да трепнеш
едно по друго си минат,
четири годишни времиња
годината ја чинат.

Ели Маказлиева

Задача:

- ★ Наброј ги годишните времиња!
- ★ Кажи по една боја за секое од годишните времиња и нацртај по еден знак/предмет што те потсетува на пролет, лето, есен и зима!

ПРОЛЕТ

ЛЕТО

ЕСЕН

ЗИМА

НА КРАЈОТ

Не сонувам, не е шега,
јас убаво читам сега.

Со буквите битка биев,
во неволја раце триев.

Сега ми се друшки знајни,
одгатнувам со нив тајни.

И вистини нови учам,
во сè сакам да се вклучам.

Стојан Тарапуза

Задача:

- ★ Препиши ја песничката на празните линии!
- ★ Раскажи дали се согласуваш со авторот!

Handwriting practice lines. Each row consists of three horizontal lines: a solid top line, a dashed midline, and a solid bottom line.

There are 10 rows of handwriting practice lines.

ЛЕТЕН РАСПУСТ

Јунско звонче звони,
часот заден тече,
учителот насмеан
на сите им рече:

– Побрзајте сега,
разиграни и бодри,
кон реките пенливи
и езерата модри!

Васил Куновски

Задача:

★ **Раскажи** како се чувствуваш сега кога заврши
учебната година!

